

7 มิถุนายน 2544

หนังสือที่ระลึก

ครบรอบ 1 ปี สำนักคดียาเสพติด ศาลอาญา

ภาพ
ศาลอาญา
(คดียาเสพติด)
๒๕๔๔ น.๓

พิธีเปิด
สำนักคดียาเสพติด
7 มิ.ย. 2543

คณะผู้จัดทำ

• ศาลอาญา

• ที่ปรึกษา

นายสมบัติ เตียวอัครเศ
นายศิริชัย จิระบุญศรี
นายบุญไชย ธนาพันธ์สิน
นายสมพงษ์ เหมวิล
นายเกริกเกียรติ พุทธสถิต
นายบรรพต จงเจริญประเสริฐ
นายจำกัฏ ขุมพลวงศ์

• บรรณาธิการ

นายบรรพต จงเจริญประเสริฐ
นางพรรณวดี สุทธิวาหนฤพุด

• กองบรรณาธิการ

นางพรรณวดี สุทธิวาหนฤพุด
นางบุญตา ธนโชติ
นางสาวสุนีย์ จิระเวชสุกิจ
นายพงศ์ชัย เกศวรักษ์
นางสาวบุญเรือน เกิดช่วย
นางสาวนริศรา ชีมากร
นายสิริพงษ์ ผลดี
นักศึกษาฝึกงานสถาบันราชภัฏ
จันทระเกษม รุ่นที่ 27

เปิดเล่ม

มกราคม พ.ศ. 2544 วันแรกของการเปิด
บริการสำนักคดียาเสพติดในศาลอาญา

หนังสือฉบับนี้เป็นวารสารที่จัดทำขึ้นเนื่องจากครบรอบ
1 ปี ของการเปิดสำนักคดี ยาเสพติดในศาลอาญา เมื่อวันที่ 7
มิถุนายน พ.ศ. 2543

เนื้อหาสาระสำคัญในเล่มนี้เป็นเรื่องเกี่ยวกับยุทธศาสตร์ใน
การเอาชนะการเผยแพร่ระบาดของยาเสพติดให้โทษในสังคมไทย โดย
ท่านอธิบดีผู้พิพากษาศาลอาญา และเป็นเรื่องเกี่ยวกับการก่อกำเนิด
ของสำนักคดียาเสพติด ผลการดำเนินงานในรอบ 1 ปี โครงการ
ร่วมมือด้านยาเสพติดของศาลอาญากับหน่วยงานอื่น..... การแก้ไข
อุปสรรคในการดำเนินคดียาเสพติด การขอหมายค้นต่อศาลอาญา
สำนักคดียาเสพติด มาตราการรับทรัพย์สิน ยาเสพติดภัยถึงตัว
แล้ว ส่งท้ายด้วยแนวทางบำบัดการรักษาคดียาเสพติด และแนว
ความคิดเรื่องการเร่งรัดการดำเนินกระบวนการพิจารณาคดีความผิด
เกี่ยวกับยาเสพติด

คณะผู้จัดทำหวังว่าหนังสือเล่มนี้ จะเป็นประโยชน์ต่อผู้อ่าน
และขอขอบคุณสำนักงาน ป.ป.ส. โรงพยาบาลรัฐธรรมาธิราช ผู้เขียน
และผู้เกี่ยวข้องทุกท่านที่ได้ร่วมมือและสละเวลาส่งมอบข้อมูลและ
จัดทำหนังสือเล่มนี้ หากมีสิ่งใดที่ขาดตกบกพร่อง คณะผู้จัดทำขอ
กราบขออภัยมา ณ ที่นี้ด้วย ๐

คณะผู้จัดทำ

สำนักคดียาเสพติด

19 ส.ค. 2544

เลขทะเบียน 512

กท ศาลอาญา (คดียาเสพติด)

เลข 2544 น. 3

วันที่ 18 ส.ค.

หนังสือที่ระลึก ครบรอบ 1 ปี สำนักคดียาเสพติด ศาลอาญา

7 มิถุนายน 2544

5 ยุทธศาสตร์ในการเอาชนะ
การแพร่ระบาดของยาเสพติดให้โทษในสังคมไทย
โดย สมบัติ เดิยวธิกรรณ อธิบดีผู้พิพากษาศาลอาญา

11 การก่อกำเนิดของสำนักคดียาเสพติด
โดย วีระ โยติพงษ์ ผู้พิพากษาหัวหน้าคณะในศาลอุทธรณ์

21 การแก้ไขอุปสรรคในการดำเนินคดียาเสพติด
โดย ธีรธรรม ถวณพิตร ผู้พิพากษาศาลอุทธรณ์ภาค 6

24 โครงการความร่วมมือด้านยาเสพติด
ของศาลอาญากับหน่วยงานอื่น.....
การร่วมกิจกรรมเกี่ยวกับการแก้ปัญหายา
เสพติดในรอบปี 2543-2544

31 การขอมายค้นต่อศาลอาญา
สำนักคดียาเสพติด
โดย จำเอยร ปานะถัก ผู้พิพากษาหัวหน้าคณะในศาลอาญา

40 ยาเสพติด...ภัยใกล้ตัวแล้ว!
โดย สมพงษ์ เทมวิมล รองอธิบดีผู้พิพากษาศาลอาญา

45 มาตรการรับทรมาน
โดย สำนักตรวจสอบทรมานคดียาเสพติด สำนักงาน ป.ป.ส.

46 แนวทางการบำบัดรักษา
ผู้ติดยาเสพติด รูปแบบ...Matrix Program
โดย นางสาวรุญพร ปิญาวัฒน์ นักจิตวิทยา 7 โรงพยาบาลธัญญารักษ์

49 บทบาทของครอบครัวกับการเลิกยาเสพติด
(Families in Recovery)

51 แนวความคิดเรื่องการเร่งรัดการดำเนิน
กระบวนการพิจารณาคดีความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด
โดย นายวิธิต ธีธรรมชโย ผู้พิพากษาหัวหน้าคณะในศาลอาญา

“

ยาเสพติดสามารถ
ทำลายชาติบ้านเมือง
ของเราให้ล่มสลายได้
ใครก็ตามเป็นผู้ผลิต ผู้ค้า
และผู้ให้ความร่วมมือ
ในการดำเนินการผลิต
ในเรื่องยาเสพติด
เป็นผู้ที่เราควรเรียกว่า
เป็นผู้ทรยศต่อชาติ ...

”

ฯพณฯ พลเอกเปรม ติณสูลานนท์
ประธานองคมนตรี และรัฐบุรุษ

สำนักคดียาเสพติด

ยุทธศาสตร์ในการเอาชนะ การแพร่ระบาดของยาเสพติดให้โทษในสังคมไทย

โดย: สมบัติ เดียววงศ์เรศ
อธิบดีผู้พิพากษาศาลอาญา

“ ยาเสพติดสามารถทำลายชาติบ้านเมืองของเราให้ล่มสลายได้
ใครก็ตามเป็นผู้ผลิต ผู้ค้า และผู้ให้ความร่วมมือในการดำเนินการผลิต
ในเรื่องยาเสพติดเป็นสิ่งที่เราควรเรียกว่าเป็น ผู้ทรยศต่อชาติ ... ”

เป็นส่วนหนึ่งจากคำกล่าวปราศรัยของ ฯพณฯ พลเอกเปรม ติณสูลานนท์
ประธานองคมนตรี และรัฐบุรุษ เนื่องในพิธีเปิดทำการสำนักคดียาเสพติด
ชั้นในศาลอาญา ณ อาคารที่ทำการศาลอาญา ถนนรัชดาภิเษก กรุงเทพฯ
เมื่อวันที่ 7 มิถุนายน 2543 ที่ให้ความรู้สึก และความเข้าใจที่
สำคัญแก่ผู้เข้าร่วมพิธีที่ประกอบด้วย นายบัญญัติ บรรทัดฐาน อธิบดีรอง
นายกรัฐมนตรีและรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย นายจรินทร์ ลักษณวิศิษฐ์
อธิบดีรัฐมนตรีประจำสำนักนายกรัฐมนตรีผู้รับผิดชอบและกำกับดูแลงานด้าน
การแก้ไขปัญหายาเสพติดของชาติ และนายสุทัศน์ เงินหมื่น อธิบดีรัฐมนตรี
ว่าการกระทรวงยุติธรรม ตลอดจนข้าราชการหน่วยงานต่างๆ ในกระบวนการ
ยุติธรรมกับองค์กรที่เกี่ยวข้อง และเจ้าหน้าที่ทางการทูตของสถานทูตต่าง
ประเทศหลายแห่งในวันนั้นให้ตระหนักถึงพิษภัย และความรุนแรงของผล
กระทบจากปัญหาการแพร่ระบาดของยาเสพติดที่มีต่อสังคมไทยที่สามารถทำลาย
ล้างประเทศไทยได้ทั้งประเทศ นอกจากนั้นยังแสดงให้เห็นถึงพฤติกรรมของผู้
ที่เกี่ยวข้องกับยาเสพติดไม่ว่าในฐานะผู้ก่อให้เกิดยาเสพติดขึ้นไม่ว่าในกรณีใด ๆ
ผู้นั้นมีความผิดถึงขนาดเป็นบุคคลผู้ทำลายชาติ ทำลายบ้านเมือง ซึ่งเมื่อ
พิจารณาบทพินัยคำกล่าวอย่างละเอียดแล้วจะเห็นได้ว่าสถานการณ์การแพร่
ระบาดของยาเสพติดในสังคมไทยแม้หันตภัยที่กำลังเกิดขึ้นในประเทศชาติ
ของเราในปัจจุบันเป็นไปตามคำกล่าวเช่นนั้นจริง

“ เกิดมาต้องตอบแทนบุญคุณแผ่นดิน , ”

ฯพณฯ พลเอกเปรม ติณสูลานนท์ ประธานองคมนตรี และรัฐบุรุษ

จากสภาพความจริงของการแพร่ระบาดของยาเสพติดในสังคมไทยทุกวันนี้พบว่านอกจากปริมาณผู้กระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติดที่เป็นผู้ใหญ่จะมีสถิติปริมาณคดีที่เพิ่มสูงขึ้นอย่างรวดเร็วและต่อเนื่องแล้ว ยาเสพติดยังแพร่กระจายไปสู่กลุ่มเด็กและเยาวชน ผู้ซึ่งเป็นพลังสำคัญและอนาคตของชาติอย่างมากอีกด้วย โดยปรากฏว่าคดีความผิดเกี่ยวกับยาเสพติดที่ขึ้นสู่ศาลเยาวชนและครอบครัวมีปริมาณคดีที่เพิ่มสูงขึ้นหลายเท่าเมื่อเปรียบเทียบกับจากอดีตที่ผ่านมาเช่นกัน ซึ่งผลจากการแพร่ระบาดของยาเสพติดนอกจากจะทำให้ผู้เสพติดทุกวัยมีปัญหาต่อตนเองในด้านสุขภาพกายและสุขภาพใจแล้วยังมีปัญหาค่อบรรเทาทุกข์ของประเทศไทยโดยทรัพยากรบุคคลทั้งในปัจจุบันและอนาคตต่างมีคุณภาพที่ลดน้อยถอยลง ทำให้ประเทศชาติอ่อนแอไม่สามารถแข่งขันในเวทีโลกได้อย่างเต็มตามศักยภาพ ยาเสพติดจึงถือเป็นปัญหาและอุปสรรคอย่างยิ่งต่อการพัฒนาประชากร องค์การ สังคม และประเทศชาติ ในขณะนี้

การตระหนักถึงภัยอันตรายอันสืบเนื่องมาจากพิษภัยของยาเสพติดดังกล่าวสอดคล้องกับความเห็นของประชาคมโลกถึงขนาดองค์การสหประชาชาติ (United Nation) ซึ่งเป็นองค์กรสากลระหว่างประเทศที่สำคัญได้จัดให้มีการลงนามข้อตกลงระหว่างประเทศจำนวน 106 ประเทศ เมื่อปี ค.ศ. 1988 เพื่อสร้างเครือข่ายความร่วมมือในการต่อต้านยาเสพติดร่วมกัน โดยถือปรัชญาว่ายาเสพติดเป็นมหันตภัยต่อมวลมนุษยชาติทุกเผ่าพันธุ์ในโลก

สังคมไทยแม้จะมีปัญหาเนื่องจากการแพร่ระบาดของยาเสพติดมาตั้งแต่อดีตในระยะแรกยังมีจำนวนผู้ติดยาเสพติด และจำนวนการแพร่ระบาดของยาเสพติดไม่มากนัก แต่ในปัจจุบันนับตั้งแต่มีการเปลี่ยนแปลงการปกครองจนถึงการปฏิรูปการเมืองโดยรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยฉบับประชาชนเกิดขึ้นที่มีเป้าหมายเพื่อให้ประชาชนมีส่วนร่วม หรือมีสิทธิมีเสียงในการปกครองบ้านเมืองมากขึ้น มีการเจริญเติบโตทางด้านเศรษฐกิจที่สามารถชีวิตจาก

สมบัติ เดียวอิสระ
อธิบดีผู้พิพากษาศาลอาญา

รายได้เฉลี่ยต่อหัวของประชากรที่เพิ่มสูงขึ้น และมีความเจริญก้าวหน้าหรือวิวัฒนาการทางด้านเทคโนโลยีทุกสาขาที่มีกระแสโลกาภิวัตน์เป็นสื่อกลางการเผยแพร่ที่สำคัญ แต่ปัญหาการแพร่ระบาดของยาเสพติดในสังคมไทยแทนที่จะลดน้อยลงเนื่องจากการพัฒนาในด้านต่างๆ สูงขึ้น แต่ผลกลับเป็นตรงกันข้ามโดยปรากฏการณ์ทวีความรุนแรงทั้งจำนวนปริมาณและประเภทยาเสพติดที่เพิ่มสูงขึ้นอย่างต่อเนื่อง

การแพร่ระบาดของยาเสพติดที่เพิ่มสูงขึ้น และการเกิดยาเสพติดประเภทใหม่ๆ ขึ้นหลายประเภท และมีแนวโน้มที่จะเพิ่มสูงขึ้นอีกจนหาขอบเขตที่สิ้นสุดไม่ได้เป็นข้อบ่งชี้ให้เห็นถึงสภาพการเสื่อมโทรมของสังคมวัฒนธรรม (Sociocultural) อย่างรุนแรงที่เกิดขึ้นกับประชาชนภายในประเทศ จากที่มีลักษณะของการเกื้อกูล ช่วยเหลือซึ่งกันและกันอันเป็นสังคมวัฒนธรรมที่มีเอกลักษณ์ที่น่าจะยึดถือเป็นแบบอย่างในอดีต กลัปลายเป็นสังคมวัฒนธรรมที่มีแต่การแข่งขัน แย่งชิงเพื่อให้ได้มาซึ่งสิ่งที่ต้องการหรือสิ่งที่ปรารถนาในเชิงวัตถุนิยมอันเป็นมายาภาพที่เกิดจากการสนองรับค่านิยมวัฒนธรรมของชนชาวตะวันตกอย่างไร้ทิศทาง

ปัญหาการแพร่ระบาดของยาเสพติดให้โทษได้รับการยอมรับว่าเป็นภัยพิบัติที่ร้ายแรงต่อสังคมไทย เป็นที่รังเกียจแก่สุจริตชนและผู้พบเห็น ซึ่งผู้เกี่ยวข้องต่างได้ใช้ความพยายามที่จะแก้ไขด้วยวิธีการที่หลากหลายตลอดมา แต่ผลของการแก้ไขกลับทำให้ปัญหาการแพร่ระบาดของยาเสพติดให้โทษในสังคมไทยเพิ่มทวีมากยิ่งขึ้นอย่างรวดเร็ว จึงสมควรให้ผู้เกี่ยวข้องกับการแก้ไขปัญหาการแพร่ระบาดเกี่ยวกับยาเสพติดให้โทษทุกฝ่ายจะได้ทบทวนยุทธศาสตร์ ยุทธวิธีและแผนปฏิบัติการเพื่อที่จะเอาชนะปัญหาการแพร่ระบาดของยาเสพติดให้โทษอย่าง

จริงจังและเร็วที่สุดเพื่อประโยชน์ในการแก้ปัญหาในด้านอื่นที่เกี่ยวข้องอย่างเป็นระบบต่อไป

การกำหนดยุทธศาสตร์ และยุทธวิธีเพื่อเอาชนะปัญหาการแพร่ระบาดของยาเสพติดให้โทษต้องเกิดขึ้นจากการปลุกกระแสการยอมรับเอกลักษณ์แห่งสังคมวัฒนธรรมไทยในอดีตด้านการให้ความช่วยเหลือร่วมมือ ร่วมใจของคนในชาติด้วยจิตสำนึกแห่งความรักชาติ รักแผ่นดิน และความเข้มแข็งของชุมชนเพื่อเป็นพลังของคนไทยทั้งแผ่นดินโดยการเสริมสร้างความรู้ความเข้าใจแก่คนในชาติเพื่อที่จะได้ตระหนักถึงพิษภัย ความร้ายแรงตลอดจนภัยอันตรายที่จะเกิดขึ้นจากยาเสพติด และการร่วมมือกันเพื่อแสวงหาวิธีการป้องกันและปราบปรามยาเสพติดให้หมดสิ้นไปจากแผ่นดินไทยอย่างรวดเร็ว

แนวความคิดเชิงยุทธศาสตร์ในการเอาชนะปัญหาการแพร่ระบาดของยาเสพติดจึงหมายถึงการปลุกกระแสสังคม และการสร้างพลังทางสังคมทุกฝ่ายทั้งภาครัฐ ภาคเอกชน และภาคประชาสังคมเพื่อร่วมดำเนินการควบคุมและลดความรุนแรงของสถานการณ์ปัญหาเสพติดอย่างมั่นคงและยั่งยืนโดยถือว่าชัยชนะจากการต่อสู้ปัญหาการแพร่ระบาดของยาเสพติดไม่ได้เป็นของผู้ใดผู้หนึ่ง หรือกลุ่มบุคคลใดกลุ่มบุคคลหนึ่งโดยเฉพาะแต่ที่แท้จริงชัยชนะนั้นเป็นของประชาชนคนในชาติทั้งประเทศ

เป้าหมายทางยุทธศาสตร์ในการเอาชนะปัญหาการแพร่ระบาดของยาเสพติด ควรดำเนินการด้านการป้องกันด้านการปราบปรามและด้านการบำบัดรักษาอันได้แก่ การแสวงหาความร่วมมือระหว่างประเทศ การจัดกองกำลังเพื่อสกัดกั้น และควบคุมยาเสพติดสารตั้งต้น และเคมีภัณฑ์ในพื้นที่ชายแดนที่เป็นแหล่งผลิตยาเสพติดรายใหญ่ที่สำคัญ การปราบปรามองค์กรอาชญากรรมด้านยาเสพติดและนักค้ายาเสพติด

“ ปัญหาการแพร่ระบาดของยาเสพติดในสังคมไทย แทนที่จะลดน้อยลงเนื่องจากการพัฒนาในด้านต่าง ๆ สูงขึ้น แต่ผลกลับเป็นตรงกันข้าม โดยปรากฏการณ์ทวีความรุนแรงทั้งจำนวน ปริมาณ และประเภทยาเสพติดที่เพิ่มสูงขึ้นอย่างต่อเนื่อง ”

๘๘ การระดมสรรพกำลังของเจ้าหน้าที่ทุกฝ่ายที่เป็นคนดี คนกล้า เสียสละ เพื่อเป็นทรัพยากรในการต่อสู้กับปัญหายาเสพติดอย่างเป็นระบบ โดยมองปัญหาการแพร่ระบาดยาเสพติดเป็นปัญหาร่วมกันของคนทั้งชาติ ๘๘

รายสำคัญที่เป็นพลังสำคัญในการสนับสนุนให้เกิดการแพร่ระบาดยาเสพติดเกิดขึ้นทั่วประเทศในขณะนี้ การป้องกันการแพร่ระบาดยาเสพติดในกลุ่มเป้าหมาย เด็กและเยาวชนซึ่งถือเป็นทรัพยากรที่สำคัญของชาติ อย่างเข้มข้น การลดปัญหาการติดยาเสพติดโดยการฟื้นฟูบำบัดรักษาผู้ติดยาเสพติดเพื่อไม่ให้วนกลับไปเกี่ยวข้องกับยาเสพติดอีก การพัฒนาความเข้มแข็งทางกายและจิตใจแก่ผู้ได้รับการบำบัดรักษาตลอดจนการฝึกอาชีพหรือวิชาชีพเพื่อให้เป็นทรัพยากรที่มีค่าของชาติ การลดความรุนแรงของยาเสพติดในแต่ละพื้นที่โดยการสร้างความเข้มแข็งให้ชุมชนเพื่อให้ชุมชนมีส่วนร่วมในการแก้ไขและป้องกันปัญหาการแพร่ระบาดของยาเสพติด และการระดมสรรพกำลังของเจ้าหน้าที่ทุกฝ่ายที่เป็นคนดี คนกล้า เสียสละ เพื่อเป็นทรัพยากรในการต่อสู้กับปัญหายาเสพติดอย่างเป็นระบบโดยมองปัญหาการแพร่ระบาดยาเสพติดเป็นปัญหาร่วมกันของคนทั้งชาติ

ในส่วนการกระทำเกี่ยวกับยาเสพติดที่เข้าสู่กระบวนการยุติธรรม ทุกหน่วยงานในกระบวนการยุติธรรมกับองค์กรที่เกี่ยวข้องต่างต้องดำเนินการอำนวยความสะดวกด้วยความเสมอภาค รวดเร็ว เทียบธรรม มีลักษณะโปร่งใส ประชาชนมีส่วนร่วม และตรวจสอบได้ เพื่อให้บรรลุผลในการป้องกันปราบปรามยาเสพติด

ในขณะนี้รัฐบาลไทย โดย พ.ต.ท.ทักษิณ ชินวัตร นายกรัฐมนตรี ร.ต.อ.ปุระชัย เปี่ยมสมบูรณ์ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย นายพงษ์เทพ เทพกาญจนา รัฐมนตรีว่าการกระทรวงยุติธรรม ได้ดำเนินการตามนโยบายป้องกันปราบปรามอย่างจริงจัง โดยเร่งประชุมปรับปรุงแก้ไขกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับยาเสพติดในส่วนที่เป็นปัญหาอุปสรรคและร่างกฎหมายใหม่ขึ้นหลายฉบับที่จะเป็นเครื่องมือเอื้ออำนวยต่อการป้องกันปราบปรามยาเสพติดแต่ก็ตระหนักถึงการเคารพคุ้มครองสิทธิเสรีภาพของประชาชนด้วย รวมทั้งปรับปรุงการบริหารจัดการการดำเนินคดีของ

หน่วยงานในกระบวนการยุติธรรมให้มีประสิทธิภาพ นอกจากนี้ยังได้ระดมพลังแผ่นดินทั้งภาครัฐและเอกชน ร่วมคิดร่วมทำ ยุทธศาสตร์ ยุทธวิธี แผนปฏิบัติการ เพื่อจะนำไปสู่การปฏิบัติอย่างเป็นระบบครบวงจรให้เป็นรูปธรรมในการเอาชนะยาเสพติดให้จงได้

แต่อย่างไรก็ดียุทธศาสตร์ในการเอาชนะการแพร่ระบาดของยาเสพติดให้โทษในสังคมไทยเป็นเพียงแค่กรอบแนวคิดในการเอาชนะปัญหาที่เกิดขึ้นซึ่งนอกจากจะต้องประกอบด้วยยุทธวิธี และแผนปฏิบัติการที่เหมาะสมสอดคล้องกับสภาพแวดล้อมที่มีการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วในขณะนี้แล้ว ยังต้องได้รับความร่วมมือร่วมใจจากคนทั้งชาติด้วยเอกลักษณ์วัฒนธรรมไทย โดยเฉพาะอย่างยิ่งผู้เป็นข้าราชการทุกประเภทที่มีหน้าที่เกี่ยวข้องจะต้องเป็นผู้นำในการสร้างเครือข่ายของความร่วมมือกับบุคคลทุกฝ่ายในการแก้ไขปัญหาการแพร่ระบาดของยาเสพติดอย่างจริงจังต่อเนื่องโดยไม่คิดแต่เพียงว่าเป็นหน้าที่ของฝ่ายใดฝ่ายหนึ่งแต่เพียงลำพัง ซึ่งการร่วมมือในลักษณะร่วมคิดร่วมทำ เพื่อให้การปฏิบัติงานมีประสิทธิภาพ ประสิทธิภาพนั้นจะต้องอาศัยหลักของการประสานงาน ซึ่งหลักการประสานงานดังกล่าวจะต้องอยู่บนพื้นฐานของความเชื่อถือและไว้วางใจซึ่งมีต่อกัน ดังพระบรมราโชวาทของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวตอนหนึ่งว่า

“การที่จะให้งานประสานกันเพื่อช่วยให้งานของทุกฝ่ายดำเนินก้าวหน้าไปอย่างมีประสิทธิภาพและรวดเร็วนั้น ทุกฝ่ายจะต้องไม่แบ่งแยก ไม่แย่งประโยชน์ ไม่แย่งความชอบกัน แต่ละฝ่ายแต่ละคนต้องทำงานด้วยความบริสุทธิ์ใจ มุ่งหวังผลสำเร็จในการทำงานเป็นใหญ่ยิ่งกว่าสิ่งอื่น”

ยุทธศาสตร์ในการเอาชนะการแพร่ระบาดของยาเสพติดให้โทษในสังคมไทยด้วยหลักการประสานงานตามพระบรมราโชวาทดังกล่าวย่อมก่อให้เกิดผลสัมฤทธิ์สมตามเป้าหมายที่ตั้งไว้อย่างแน่นอน ๘

การก่อกำเนิดของ สำนักคดียาเสพติด

โดย: ศิริ โสภณกุล

ผู้พิพากษาหัวหน้าคณะในศาลอาญา

ส

นักคดียาเสพติดในศาลอาญาถือกำเนิดขึ้นเมื่อวันที่ 7 มิถุนายน 2543 สาเหตุเนื่องมาจากเมื่อวันที่ 10 กุมภาพันธ์ 2541 สำนักงานป้องกันและปราบปรามยาเสพติดได้มีหนังสือมายังกระทรวงยุติธรรมซึ่งเป็นต้นสังกัดของศาลยุติธรรมในขณะนั้น หรือถึงแนวทางจัดตั้งแผนกคดียาเสพติดขึ้นเป็นการภายในในศาลต่างๆ และกระทรวงยุติธรรม ได้มีหนังสือกราบเรียนหารือไปยังประธานศาลฎีกาในขณะนั้น คือ นายศักดิ์ โมกขมรรคกุล ซึ่งเป็นประธานศาลฎีกา ได้มีหนังสือลงวันที่ 3 เมษายน 2541 ตอบกระทรวงยุติธรรมไปว่า ยาเสพติดให้โทษเป็นภัยร้ายแรงต่อมวลมนุษยชาติ ทั้งเป็นต้นเหตุสำคัญของปัญหาสังคมอื่นที่จะติดตามมาอีกนับการ สมควรที่ศาลยุติธรรมจะให้ความร่วมมือตอบสนองนโยบายการป้องกันปราบปรามยาเสพติดด้วยการเร่งรัดการพิจารณาพิพากษาคดียาเสพติดให้โทษให้เสร็จไปโดยรวดเร็ว อีกทั้งการจัดตั้งแผนกคดียาเสพติดให้โทษขึ้นเป็นการภายใน นอกจากจะช่วยให้ศาลสามารถเร่งรัดการพิจารณาคดีเสร็จไปโดยรวดเร็วแล้ว ยังทำให้คดียาเสพติดให้โทษได้รับการพิจารณาพิพากษาโดยองค์คณะผู้พิพากษาที่มีประสบการณ์ ความรู้ ความชำนาญเฉพาะทางซึ่งน่าจะมีส่วนช่วยให้การพิจารณาพิพากษาดำเนินไปด้วยความถูกต้องและมีประสิทธิภาพดียิ่งขึ้นอีกด้วย และเห็นสมควรให้ศาลในภาคต่างๆ ที่มีปริมาณคดียาเสพติดให้โทษขึ้นสู่ศาลจำนวนมากพิจารณา ดำเนินการจัดตั้งแผนกคดียาเสพติดเป็นการภายในด้วย

สำหรับศาลอาญานั้นปัญหาคดียาเสพติดที่ขึ้นสู่ศาลอาญาเป็นปัญหาสำคัญ เนื่องจากปริมาณคดีความผิดเกี่ยวกับยาเสพติดสูงกว่าคดีความผิดทางอาญาประเภทอื่น ในระหว่างปี 2540 - 2543 คดีความผิดเกี่ยวกับยาเสพติดขึ้นสู่ศาลอาญามีจำนวน 6,060 คดี 7,644 คดี 11,109 คดี และ 11,879 คดีตามลำดับ ส่วนคดีอาญาทั่วไปมีจำนวน 4,598 คดี 4,008 คดี 4,324 คดีและ 5,968 คดีตามลำดับแต่ศาลอาญาเป็นหน่วยงานที่ถูกคัดเลือกเป็นหน่วยงานที่ถูกปรับลดอัตรากำลังทดแทนตามนโยบายลดขนาดกำลังคนหน่วยงานภาครัฐ เนื่องจากการเกษียณอายุราชการ จึงเป็นปัญหาและอุปสรรคในการดำเนินงานศาลอาญา ดังนั้นการดำเนินการระบวนพิจารณา คดียาเสพติดโดยระบบและวิธีการปกติเหมือนคดีอาญาอื่นน่าจะไม่สามารถดำเนินการให้เสร็จได้รวดเร็ว และแก้ปัญหาคดีค้างคั่งในศาลได้ จึงมีความจำเป็นต้องใช้มาตรการพิเศษพัฒนาระบบงาน และกระบวนการทำงานในสำนักคดีความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด เพื่อให้การเร่งรัดคดีเกี่ยวกับยาเสพติด

เสร็จไปโดยรวดเร็วและมีประสิทธิภาพ อธิบดีผู้พิพากษาศาลอาญา นายสมบัติ เดี่ยววิศเรศ จึงได้ดำริที่จะดำเนินการปรับปรุงโครงสร้างภายในศาลอาญา โดยตั้งแผนกคดียาเสพติดขึ้นในศาลอาญาแยกออกจากคดีอาญาทั่วไป เพื่อเป้าหมายดังกล่าวและตามคำแนะนำของประธานศาลฎีกา แม้จะไม่ได้รับการสนับสนุนเงินใดๆ จากงบประมาณของรัฐ และได้จัดให้มีการประชุมหารือบุคคลากรภายในและภายนอกศาลอาญา รวมทั้งได้รับการแนะนำและสนับสนุนจากพลเอกเปรม ติณสูลานนท์ ประธานองคมนตรีและรัฐบุรุษ จนในที่สุดเมื่อวันที่ 7 มิถุนายน 2543 ก็ได้จัดตั้งสำนักคดียาเสพติดขึ้นในศาลอาญา โครงสร้างศาลอาญาเมื่อจัดตั้งสำนักคดียาเสพติดขึ้น แบ่งออกเป็น 3 ส่วน ดังนี้คือ

1. สำนักบริหารทั่วไป
2. สำนักคดีอาญาทั่วไป
3. สำนักคดียาเสพติด

(รายละเอียดปรากฏตามแผนภูมิ)

ขั้นตอนของการดำเนินการ สำนักยาเสพติดในเริ่มแรก คือ

1. จัดให้มีสารบบความ (หมายเลขคดีดำ) สารบบคำพิพากษา (หมายเลขคดีแดง) และหมายประเภทต่างๆ ตลอดจนบัญชีควบคุมหมายประเภทต่างๆ ลำดับคดีความผิดเกี่ยวกับยาเสพติดแยกจากคดีความผิดอื่น
2. กำหนดอักษร “ย” ซึ่งมีความหมายว่า “ยาเสพติด” นำหน้าคดีหมายเลขดำและคดีหมายเลขแดงสำหรับคดีความผิดเกี่ยวกับยาเสพติดโดยเฉพาะ
3. จัดให้มีบุคลากรกำกับดูแลรับผิดชอบคดีความผิดเกี่ยวกับยาเสพติดโดยเฉพาะงานที่เกี่ยวข้อง คือ ฝ่ายประชาสัมพันธ์ในส่วนของการปล่อยชั่วคราว งานฝากขัง งานรับฟ้อง งานสารบบหรืองานซึ่งเห็นสมควร
4. จัดให้มีผู้พิพากษาที่มีความชำนาญเป็นพิเศษเกี่ยวกับคดีความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด
5. ปรับปรุงระบบเทคโนโลยีสารสนเทศด้วยระบบข้อมูลคดีความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด
6. ประสานงานกับหน่วยงานอื่น เช่น สำนักงาน ป.ป.ส. สำนักงานตำรวจแห่งชาติ สำนักงานอัยการสูงสุด กระทรวงสาธารณสุข กระทรวงมหาดไทย กระทรวงกลาโหม และหน่วยงานอื่นของศาลยุติธรรม

ผลการดำเนินงาน ในรอบ 1 ปีที่ล่วงมา

การดำเนินงานในสำนักคดียาเสพติดใน 1 ปีที่ล่วงมา ได้ปฏิบัติตามขั้นตอนทั้งหกครบถ้วนผลการดำเนินการดังกล่าวทำให้กระบวนการทางด้านธุรการใช้ระยะเวลาสั้นลง กระบวนการพิจารณาเร็วขึ้น นอกจากนี้ยังได้ปรับปรุงวิธีปฏิบัติงานด้านธุรการและกระบวนการพิจารณาดังต่อไปนี้ คือ

1. ตั้งศูนย์ประสานราชการ เพื่อประสานระหว่างศาล พนักงานอัยการ ทนายความ คู่ความ พยานศาล ในการติดต่อราชการกับศาลและเพื่อความรวดเร็วต่อการพิจารณาคดี
2. เร่งรัดกระบวนการสอบสวนของพนักงานสอบสวนให้เร็วขึ้น โดยในการที่พนักงานสอบสวนยื่นคำร้องขอฝากขังคดียาเสพติดซึ่งมีของกลางจำนวนเล็กน้อย ศาลจะเร่งรัดให้ทำการสอบสวนโดยเร็ว ในการขอฝากขังครั้งที่สามเมื่อศาลอนุญาต ศาลจะสั่งในคำสั่งอนุญาตว่าหากจะยื่นขอฝากขังต่อเป็นครั้งที่สี่ พนักงานสอบสวนจะต้องเสนอสำนวนการสอบสวนเพื่อให้ศาลตรวจใช้ดุลพินิจว่าพนักงานสอบสวนได้เร่งรัดการสอบสวนเพียงใดเพื่อประกอบดุลพินิจในการสั่งคำร้องขอฝากขังครั้งที่สี่
3. การที่ผู้ต้องหาได้รับอนุญาตให้ปล่อยชั่วคราว มีมาตรการให้ผู้ต้องหามารับทราบผลการฝากขังครั้งต่อไปในวันรุ่งขึ้นที่ครบกำหนดฝากขัง ทำให้ผู้ต้องหาไม่จำเป็นต้องมารอคอยที่ศาลทุกวันเพื่อฟังว่าพนักงานสอบสวนจะยื่นคำร้องฝากขังต่อหรือส่งสำนวนแก่พนักงานอัยการเพื่อฟ้อง มาตรการดังกล่าวทำให้การชี้สองสถานของศาลไม่จำเป็นต้องกระทำในวันครบฝากขัง เป็นเหตุให้กระบวนการพิจารณาในคดีที่จำเลยรับสารภาพเสร็จไปภายในเวลาราชการ
4. ศาลจะออกหมายเรียกให้ในวันนัดพิจารณาสำหรับการพิจารณาคดีต่อไปในห้องพิจารณาโดยไม่ต้องยื่นคำร้องขอออกหมายเรียก โดยเพียงแต่พนักงานอัยการโจทก์หรือทนายจำเลย แกลงคำขอ ทำให้ประหยัดเอกสารและเวลา

5. ศาลนัดสืบพยานต่อเนื่อง โดยสอบถามถึงประเด็นที่จะสืบ จำนวนพยานของทั้งสองฝ่าย แล้วกำหนดวันนัดพิจารณาจนเสร็จการสืบพยานทั้งสองฝ่ายและนัดฟังคำพิพากษาไว้ในนัดพิจารณาครั้งแรก

6. ศาลสอบข้อเท็จจริงที่คู่ความทั้งสองฝ่ายรับกัน เพื่อจะไม่ต้องออกหมายเรียกพยานมาเบิกความ เช่น พยานผู้ตรวจพิสูจน์ยาเสพติดของกลาง

7. ศาลพยายามประสานกับพนักงานอัยการกรณีพยานอยู่นอกเขตศาลให้นำพยานมาเบิกความเพื่อจะได้ไม่ต้องส่งประเด็นไปสืบที่ศาลอื่น ทำให้คดีรวดเร็วขึ้น

8. จัดให้มีทนายความขอแรงประจำอยู่ที่ศาล ซึ่งสามารถเข้ารับเป็นทนายของจำเลยได้ในวันนัดขึ้นสองสถานได้เลย ซึ่งทำให้สามารถกำหนดวันนัดพิจารณาต่อเนื่องได้ทันที

9. จัดห้องควบคุมตัวจำเลยใกล้ห้องพิจารณา สำหรับพักรอก่อนเวลาพิจารณาเพื่อให้จำเลยได้เข้าห้องพิจารณาได้เร็วขึ้น และเป็นการแก้ไขความขาดแคลนเจ้าหน้าที่ราชทัณฑ์ในการนำจำเลยจากห้องควบคุมด้านล่างของศาลขึ้นมาสู่ห้องพิจารณาชั้นบนอาคารศาล

นอกจากนี้ยังมีโครงการที่อยู่ในรายงานดำเนินการหรือจะดำเนินการ อีกดังนี้

1. โดยที่ทางการแพทย์ถือว่าผู้ครอบครองยาเสพติดจำนวนเล็กน้อยหรือผู้กระทำผิดฐานเสพยาเสพติดเป็นผู้ป่วยที่มีภาวะความผิดปกติทางร่างกายหรือจิตใจ ไม่สมควรลงโทษบุคคลเหล่านี้ แต่ควรใช้วิธีบำบัดรักษาและฟื้นฟูสภาพร่างกาย จิตใจ สำนักคดียาเสพติดจึงได้ริเริ่มโครงการพิเศษ เพื่อฟื้นฟูผู้กระทำผิดที่ถูกฟ้องในข้อหาครอบครองยาเสพติดจำนวนเล็กน้อย หรือเสพยาเสพติด โดยศาลจะไม่ลงโทษจำคุกแต่ส่งไปบำบัดและฟื้นฟู ซึ่งได้รับความร่วมมือจากหน่วยงานต่างๆ ประกอบด้วย กองทัพบก กรมการแพทย์ กรมสุขภาพจิต กรมพัฒนาฝีมือแรงงาน กรมจัดหางาน กรมประชาสัมพันธ์ สำนักงาน ป.ป.ส. และโรงพยาบาลธัญญารักษ์ทำข้อตกลงระหว่างกัน ว่าด้วยความร่วมมือในการบำบัดฟื้นฟู รักษาพัฒนา ฝึกอาชีพ ผู้กระทำผิดดังกล่าวเพื่อให้หายจากอาการติดยาเสพติด และเป็นคนดีที่มีอาชีพอยู่ร่วมสังคมกับประชาชนอื่นได้ตามปกติ

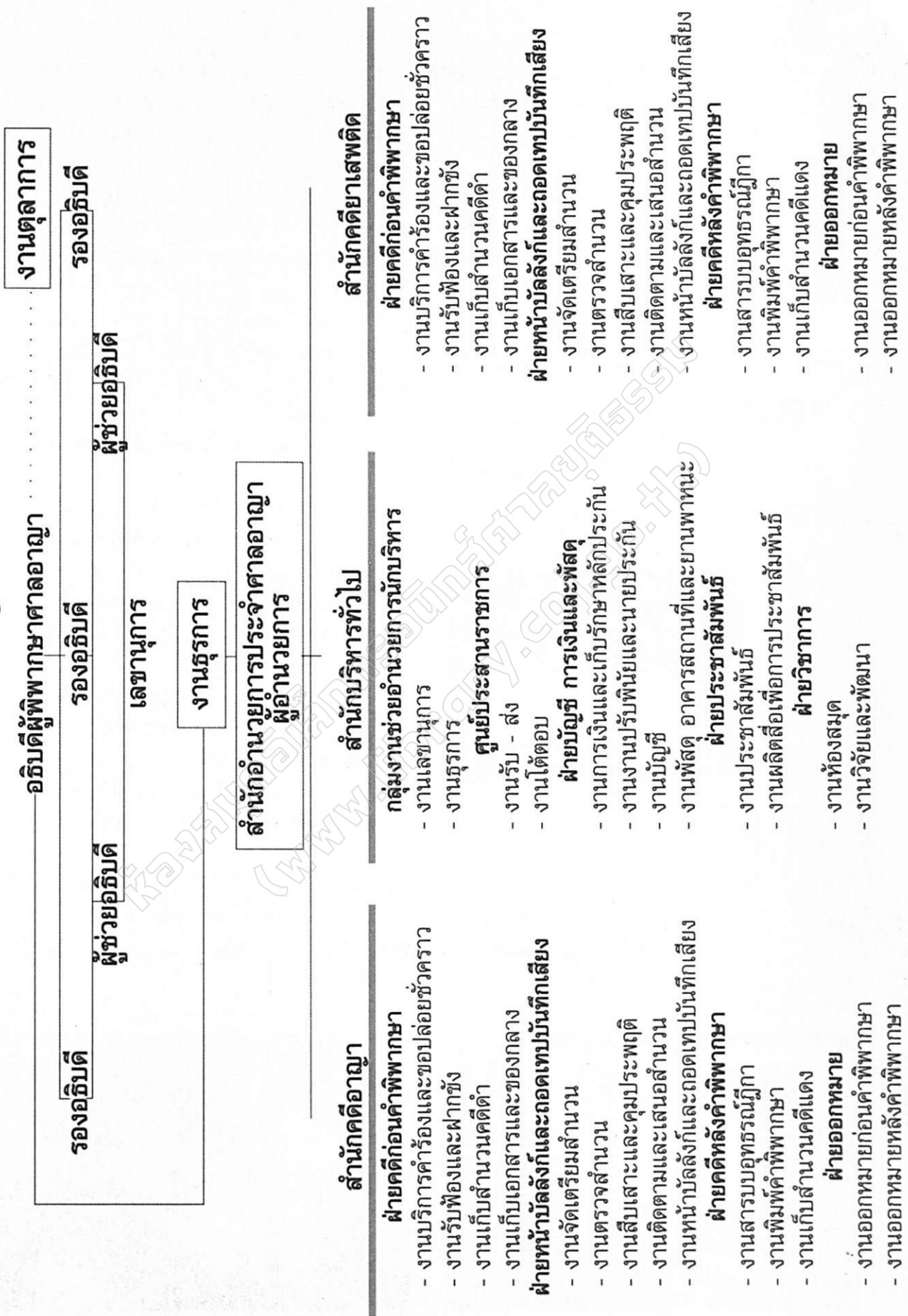
2. จัดระบบสารสนเทศเพื่อทำฐานข้อมูลผู้กระทำผิดเกี่ยวกับยาเสพติด โดยรวบรวมข้อมูลประวัติผู้กระทำผิดจากศาลทั่วประเทศหรือจากสำนักงาน ป.ป.ส.และเชื่อมต่อบริบบฐานข้อมูลกับศาลต่างๆ และหน่วยราชการอื่น

3. ปรับปรุงระบบการนัดพิจารณาคดีให้กระชับรวดเร็ว โดยวิธีนัดพร้อมก่อนวันนัดพิจารณาเพื่อกำหนดวันนัดพิจารณาจนเสร็จการพิจารณาอย่างต่อเนื่อง นอกจากนั้นก็จะสอบถามประเด็นการสืบพยานจากคู่ความทั้งสองฝ่ายด้วย

4. โครงการปล่อยชั่วคราวผู้ต้องหาหรือจำเลย โดยจำกัดบริเวณในสถานที่ที่กำหนดโดยไม่ต้องถูกคุมขังอยู่ในเรือนจำ โดยการศึกษาวิธีการซึ่งใช้อยู่ในต่างประเทศที่เรียกว่า HOME DETENTION หรือ HOUSE ARREST ●

แผนภูมิโครงสร้างศาลอาญา(ใหม่)

ศาลอาญา

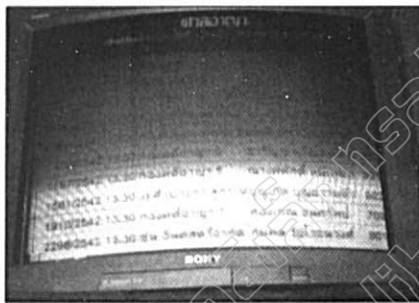

1. การจ้ดให้มโทรศัพทภายในพละษ อยู่บรเวณห้องโถง ช้้น 2
อาคารศาลอาญาสามารถโทรศัพทถึงผู้อำนวยการสำนักอำนวยการ
ประจำศาลอาญา เมื่อไม่ได้รับอำนวยความสะดวกและความเป็น
ธรรมได้

2. การจ้ดให้มเจ้าหน้าที่ประชาสัมพันธ์ให้บริการแก่คู่ความ
ประชาชนที่มอดดต่อราชการ โดยให้คำปรลษาเบ้องต้นในการปฏิบัติเมื่อ
มาศาล และการเขียนคำร้องคำขอต่างๆ และสามารถสอบถามข้อมูลต่างๆ
ที่เก้ยวกับคดีได้

ความโปร่งใส และการลดขั้นตอน การปฏิบัติงาน ศาลอาญา

ไปศาลฎีกาโดยทางโทรสาร ซึ่งจะทำให้ประชาชนได้ทราบคำสั่งรวดเร็ว
ยั้งขึ้น

6. การจ้ดให้มทนายความมาประจำศาลทุกวัน เพื่อที่ศาลจะตั้งเป็น
ทนายให้แก่จำเลยที่ต้องการได้ทันที เป็นการลดการออกหนังสือถึง
ทนายความขอแรง และลดการเคล่อนไหวของสำนวน และเป็นการอำนวย
ความสะดวกให้แก่ประชาชนที่มาใช้บริการ ○

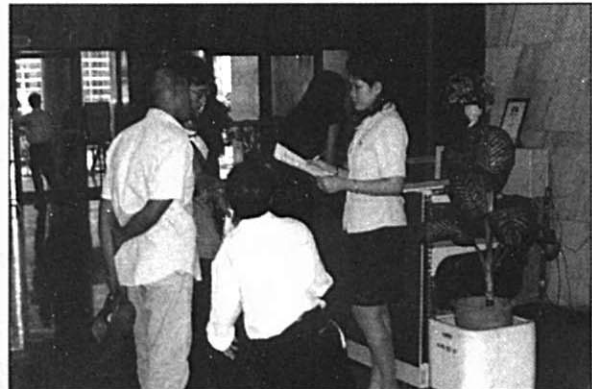
การให้บริการประชาชน
โดยมบ้นักงานก่อนรับ
ประจำศาลเป็นผู้ใช้บริการ

3. การจ้ดให้มการบริการการค้ดถ่าย
เอกสารในสำนวนได้เร็วขึ้น โดยอธบด
ผู้พพาษาศาลอาญามอบอำนาจให้ผู้
อำนวยการสำนักอำนวยการประจำศาลอาญา
และผู้ที่ได้รับมอบหมายสามารถสั่งให้ค้ด
ถ่ายเอกสารได้

4. การค้ดหลักทรรพ์ประกนที่ศาลม
คำสั่งแล้ว สามารถค้ดหลักทรรพ์ให้นาย
ประกนได้เร็วขึ้น โดยอธบดผู้พพาษาศาล
อาญามอบอำนาจให้ผู้อำนวยการสำนัก
อำนวยการประจำศาลอาญาและผู้ที่ได้รับ
มอบหมายดำนเนินการให้ได้

5. การส่งสำนวนไปศาลอุทธรณ์ เพื่อ
พพาษาคัดในการขอปล่อยชั่วคราว ศาล
อาญาได้จ้ดเจ้าหน้าที่ส่งสำนวนทุกวันๆ ละ
2 ครั้ง และมการส่งคำร้องขอปล่อยชั่วคราว
ซึ่งจะทำให้ประชาชนได้ทราบคำสั่งรวดเร็ว

สถิติคดีรับฟ้องของศาลอาญา (เฉพาะคดียาเสพติด)

ปี	คดียาเสพติดอื่นๆ	คดีเฮโรइन	คดียาบ้า	รวม
พ.ศ.2538	1,073	3,556	389	5,018
พ.ศ.2539	971	2,625	1,201	4,797
พ.ศ.2540	1,184	1,777	3,099	6,060
พ.ศ.2541	1,003	1,425	5,216	7,644
พ.ศ.2542	853	1,120	9,136	11,109
พ.ศ.2543	900	780	10,199	11,879
พ.ศ.2544	326	256	3,902	4,484

หมายเหตุ ปี พ.ศ. 2544 ถึงวันที่ 30 เมษายน 2544

สถิติคดียาเสพติดที่ศาลอาญาพิพากษาประหารชีวิต

ปี	จำนวนคน	จำนวนคดี	หมายเหตุ
พ.ศ.2539	10	7	
พ.ศ.2540	10	6	
พ.ศ.2541	9	5	
พ.ศ.2542	17	6	
พ.ศ.2543	50	27	
พ.ศ.2544	16	9	ถึง 30 เม.ย.44

สถิติคดียาเสพติดที่ศาลอาญาพิพากษาจำคุกตลอดชีวิต

ปี	จำนวนคน	จำนวนคดี	หมายเหตุ
พ.ศ.2539	56	32	
พ.ศ.2540	48	32	
พ.ศ.2541	56	33	
พ.ศ.2542	52	37	
พ.ศ.2543	120	76	
พ.ศ.2544	19	13	ถึง 30 เม.ย.44

สถิติคดีมาตรการฯ (รับทรัพย์)

ปี พ.ศ.2537	คดีเกิด	109	คดี
	คดีเสร็จ	28	คดี
	คดีค้างไป	81	คดี

ปี พ.ศ.2538	คดีเกิด	122	คดี
	คดีเสร็จ	80	คดี
	คดีค้างไป	123	คดี

ปี พ.ศ.2539	คดีเกิด	72	คดี
	คดีเสร็จ	70	คดี
	คดีค้างไป	125	คดี

ปี พ.ศ.2540	คดีเกิด	74	คดี
	คดีเสร็จ	52	คดี
	คดีค้างไป	147	คดี

ปี พ.ศ.254	คดีเกิด	91	คดี
	คดีเสร็จ	95	คดี
	คดีค้างไป	143	คดี

ปี พ.ศ.2542	คดีเกิด	305	คดี
	คดีเสร็จ	139	คดี
	คดีค้างไป	309	คดี

ปี พ.ศ.2543	คดีเกิด	269	คดี
	คดีเสร็จ	260	คดี
	คดีค้างไป	318	คดี

ปี พ.ศ.2544	คดีเกิด	80	คดี
	คดีเสร็จ	56	คดี
	คดีค้างไป	342	คดี

(หมายเหตุถึง 30 เม.ย.44)

สถิติคดียุติมาตรการฯ(รับทรัพย์)

(ตั้งแต่ 1 มกราคม - 31 ธันวาคม 2543)

คดีเกิด	269	คดี
คดีเสร็จ	260	คดี

มีคำพิพากษาให้รับทรัพย์คืนในปี พ.ศ.2543 ดังต่อไปนี้ คือ

โทรศัพท์มือถือ จำนวน	165	เครื่อง
เงินสด จำนวน	4,842,702	บาท
	7,200	ดอลลาร์ (สหรัฐ)
	200	ดอลลาร์ (สิงคโปร์)
	3,200	กิลเดอร์ (เนเธอร์แลนด์)
รถจักรยานยนต์ จำนวน	67	คัน
รถกระบะ จำนวน	58	คัน
รถบรรทุก จำนวน	4	คัน
รถเก๋ง จำนวน	40	คัน
เงินฝากในบัญชีธนาคารต่าง ๆ จำนวน	54	บัญชี
(มีเงินทั้งสิ้น 14,345,459.52 บาท)		
ตัวโดยสารเครื่องบิน จำนวน	28	ใบ
วิทยุติดตามตัว จำนวน	9	เครื่อง
ทรัพย์สินในตู้นิรภัย จำนวน	1	ตู้
ที่ดิน จำนวน	9	แปลง
อาคารชุด จำนวน	2	ชุด
แหวนทองคำ จำนวน	1	วง
สร้อยคอทองคำ จำนวน	4	เส้น
สร้อยข้อมือทองคำ จำนวน	1	เส้น
พระสมเด็จลีลมทอง จำนวน	1	องค์
นาฬิกาข้อมือ จำนวน	1	เรือน
โทรทัศน์สี จำนวน	2	เครื่อง
เครื่องเล่น วีดีโอ จำนวน	1	เครื่อง
ตู้เย็น จำนวน	1	ตู้
เครื่องเสียง จำนวน	3	เครื่อง
อาวุธปืน จำนวน	1	กระบอก
เงินตามเช็ค จำนวน	1	ฉบับ (400,000 บาท)
สิทธิตามสัญญาต่าง ๆ จำนวน	3	สัญญา

1. สิทธิตามหนังสือสัญญาจะซื้อขายที่ดิน
2. สิทธิตามหนังสือสัญญาซื้อขายวัสดุก่อสร้างบ้าน
3. สิทธิตามสัญญาจำนองค่าแรงปลูกสร้างบ้าน

สถิติคดีมาตรการฯ(ริบทรัพย์สิน)

(ตั้งแต่ 1 มกราคม - 30 เมษายน 2544)

คดีเกิด	80	คดี
คดีเสร็จ	56	คดี

มีคำพิพากษาให้ริบทรัพย์สินในปี พ.ศ. 2543 ดังต่อไปนี้ คือ

โทรศัพท์มือถือ จำนวน	30	เครื่อง
เงินสด จำนวน	633,344	บาท
รถจักรยานยนต์ จำนวน	19	คัน
รถกระบะ จำนวน	11	คัน
รถบรรทุก จำนวน	1	คัน
รถเก๋ง จำนวน	7	คัน
เงินฝากในบัญชีธนาคารต่างๆ จำนวน	6	บัญชี
(มีเงินทั้งสิ้น 923,402.84 บาท)		
ตัวโดยสารเครื่องบิน จำนวน	2	ใบ
แหวนทองคำ จำนวน	1	วง
สร้อยคอทองคำ จำนวน	7	เส้น
สร้อยข้อมือทองคำ จำนวน	5	เส้น
พระเลี่ยมทอง จำนวน	4	องค์
ต่างหู จำนวน	1	คู่

การแก้ไขอุปสรรค ในการดำเนินคดียาเสพติด

โดย: รังสรรค์ ดววงพิตร
ผู้พิพากษาศาลอุทธรณ์ภาค 6

มี

คำกล่าวว่า “ความยุติธรรมที่ล่าช้า คือการปฏิเสธความยุติธรรม” ซึ่งหมายความว่า การพิจารณาคดีซึ่งเป็นการแสวงหาความยุติธรรมของประชาชนควรดำเนินการไปด้วยความรวดเร็วมิให้ชักช้าเกินความจำเป็นเนื่องจากผู้ที่ถูกดำเนินคดีหรือแม้แต่คู่กรณีเอง ต่างต้องการทราบผลคดีของตนว่าจะลงเอยในแบบใด โดยเฉพาะอย่างยิ่งหากผู้นั้นตกอยู่ในฐานะเป็นจำเลยในคดีอาญายังจะต้องมีความร้อนใจที่จะต้องทราบผลของคำพิพากษายิ่งกว่าฝ่ายอื่นเนื่องจากต้องตกอยู่ในความทุกข์ทรมานทั้งร่างกายและจิตใจในระหว่างการพิจารณาคดี

การพิจารณาคดีอาญาของประเทศเราใช้ระบบกล่าวหา ผู้กล่าวหาอาจเป็นพนักงานอัยการซึ่งถือว่าเป็นนายแผ่นดินหรือเป็นราษฎรที่ประสงค์หรือจำเป็นต้องฟ้องร้องคดีเอง มีหน้าที่นำพยานหลักฐานมาสืบพิสูจน์ข้อกล่าวหา เพื่อให้ศาลใช้ดุลพินิจชี้ว่าพยานหลักฐานให้ศาลเชื่อโดยปราศจากเหตุอันควรสงสัยว่า จำเลยได้กระทำความผิดจริง ศาลจึงจะลงโทษจำเลยผู้ถูกกล่าวหาได้ นอกจากนั้นหากมีข้อนำเคลือบแคลงสงสัยว่า จำเลยผู้ถูกกล่าวหาได้กระทำความผิดหรือไม่ กฎหมายก็ให้ยกประโยชน์แห่งความสงสัยนั้นให้เป็นผลดีแก่จำเลย ซึ่งเป็นไปตามหลักกฎหมายเรื่องพยานหลักฐาน ตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา

“ถ้าเป็นรายย่อยการล่อซื้อมักใช้วิธีทำตำหนิในธนบัตร
นำไปถ่ายสำเนาธนบัตร และลงบันทึกในรายงานประจำวันเป็นหลักฐาน
ก่อนมอบธนบัตรให้สายลับไปใช้ล่อซื้อยาเสพติด เมื่อล่อซื้อได้ยาเสพติดมาแล้ว
เจ้าพนักงานที่รออยู่ก็จะเข้าจับและค้นตัวคนร้ายหาธนบัตรดังกล่าว
เพื่อใช้เป็นพยานหลักฐานในศาล”

การดำเนินคดียาเสพติดที่เป็นปัญหาให้ต้อง
ตัดสินใจแก้ไข อยู่เสมอ คือ คดีที่จำเลยให้การ
ปฏิเสธหรือคดีที่จำเลยให้การรับสารภาพ แต่
กฎหมายกำหนดอัตราโทษอย่างต่ำให้จำคุก ตั้งแต่
5 ปี ขึ้นไป หรือโทษสถานหนักกว่านั้นซึ่งกฎหมาย
บัญญัติว่า ศาลต้องฟังพยานโจทก์ จนกว่าจะพอใจ
ว่าจำเลยได้กระทำความผิดจริง จึงจะพิพากษาลงโทษ
จำเลยได้ คดีลักษณะดังกล่าว มักสร้างความ
สับสนในการทำงานทั้งในส่วนของโจทก์ จำเลย
พยาน หรือแม้แต่ผู้พิพากษา ซึ่งเป็นผู้นั่งพิจารณา
คดีว่าจะมีหลักเกณฑ์ในการตัดสินใจอย่างไรว่าจะ
สืบพยานแค่ไหนจึงจะเพียงพอ หรือเป็นที่พอใจ
ว่าจำเลยกระทำความผิดจริง

ปัญหาประการแรกที่พบอยู่เสมอและน่าจะ
นำมากล่าวถึงในที่นี้คือ ปัญหาเรื่องเงินล่อซื้อ
ยาเสพติด เหตุที่ต้องนำปัญหานี้มากล่าวเนื่องจาก
ยังไม่มีแนวปฏิบัติที่แน่นอนให้ยึดถือ กล่าวคือใน
เบื้องต้นจะเห็นว่าเงินที่เจ้าพนักงานใช้ในการล่อ
ซื้อคือสิ่งที่เจ้าพนักงานใช้เป็นเครื่องมือจูงใจให้
คนร้ายนำยาเสพติดที่ซุกซ่อนไว้ออกมาขายให้แก่
ผู้ที่เจ้าพนักงานใช้ให้ไปติดต่อเจรจาขอซื้อ เพื่อ
เจ้าพนักงานจะได้ยึดยาเสพติดที่เป็นพิษภัยต่อ
สังคมไปทำลาย และจับตัวคนร้ายมาดำเนินคดี
แต่เนื่องจากการล่อซื้อยาเสพติดมีทั้งการล่อซื้อ
จากผู้ค้ารายย่อยและผู้ค้ารายใหญ่ที่มีการเจรจา
ตกลงซื้อขายยาเสพติดครั้งละเป็นหลักหมื่น หลัก
แสน หรือเป็นหลักล้านบาท วิธีการใช้เงินในการ
ล่อซื้อของเจ้าพนักงานก็ย่อมใช้วิธีการที่แตกต่าง
กันไป กล่าวคือ ถ้าเป็นรายย่อยการล่อซื้อมักใช้
วิธีทำตำหนิในธนบัตรนำไปถ่ายสำเนาธนบัตร
และลงบันทึกในรายงานประจำวันเป็นหลักฐาน
ก่อนมอบธนบัตรให้สายลับไปใช้ล่อซื้อยาเสพติด
เมื่อล่อซื้อได้ยาเสพติดมาแล้วเจ้าพนักงานที่รออยู่
ก็จะเข้าจับและค้นตัวคนร้าย หาธนบัตรดังกล่าว

เพื่อใช้เป็นพยานหลักฐานในศาล เพื่อให้ศาลเชื่อ
ว่ามีการติดต่อซื้อขายยาเสพติดได้จากจำเลยจริง ถ้า
เป็นกรณีนี้การนำสืบโดยนอกระบบที่ใช้ในการล่อ
ซื้อสำเนาภาพถ่าย ธนบัตรและสำเนารายงาน
ประจำวันมาอ้างส่งเป็นพยานหลักฐานในคดีย่อม
ทำได้โดยไมยากแต่ก็ยังเป็นปัญหาในการเก็บ
รักษาของกลางของศาลเช่นเดียวกัน โดยเฉพาะ
ธนบัตรจริงที่อ้างส่งไว้อาจสูญหายไปก่อนคดีถึงที่สุด
แต่เรื่องนี้ยังไม่ก่อให้เกิดปัญหาในทางปฏิบัติ
เท่ากับในคดีที่มีการล่อซื้อเป็นจำนวนเงินสูงๆ
นับหมื่นบาท แสนบาทหรือล้านบาท จะเกิด
ปัญหาขึ้นทันทีว่าโจทก์จะต้องนำธนบัตรจำนวนที่
ใช้ล่อซื้อทั้งหมดมาอ้างส่งเป็นหลักฐานในคดีด้วย
หรือไม่ ซึ่งถ้าดูในทางปฏิบัติแล้วจะเห็นปัญหา
ขึ้นมาทันที จากประสบการณ์ของผู้เขียนที่เคย
ปฏิบัติงานที่ศาลอาญา ผู้เขียนจะแยกพิจารณา
ดำเนินการไปตามลักษณะคดีคือ ถ้าเป็นคดี
จำหน่ายยาเสพติดจำนวนเล็กน้อยซึ่งมีอัตราโทษ
ไม่สูงมาก และโจทก์สามารถนำธนบัตรที่ใช้ล่อซื้อ
มาอ้างส่งเป็นพยานหลักฐานได้ทั้งคดีนั้น จำเลย
ให้การรับสารภาพ ก็ให้ดำเนินการไปตามปกติ
แต่ศาลก็ต้องสั่งให้แยกเก็บธนบัตรจริงกลับไปทันที
ภายหลังเมื่อนำเข้าสืบแสดงต่อหน้าจำเลยและไม่มี
การคัดค้านเกี่ยวกับเรื่องเงินล่อซื้อ ศาลก็น่าจะ
พิจารณาสั่งอนุญาตให้โจทก์รับคืนไปได้ โดย
บันทึกให้ปรากฏในคำเบิกความพยานหรือใน
รายงานกระบวนการพิจารณาก็ได้ ก็จะเป็นทางหนึ่ง
ที่ทำให้การทำงานสำเร็จไปด้วยความสะดวกรวดเร็ว
และปลอดภัย ไม่ก่อให้เกิดปัญหาขึ้นภายหลัง แต่
ถ้าเป็นกรณีที่จำเลยให้การปฏิเสธผู้ต้องหาควร
ดำเนินการไปตามปกติ ส่วนในกรณีที่เป็นการล่อ
ซื้อยาเสพติดจำนวนมาก และใช้เงินล่อซื้อจำนวน
มาก เบื้องต้นย่อมเป็นการยากที่จะนำเงินที่ใช้
ล่อซื้อมาอ้างส่งในการพิจารณาคดีได้ เนื่องจาก
ปัญหาการเก็บรักษาเงินของกลาง การนำสืบข้อ

เท็จจริงในเรื่องนี้น่าจะมุ่งไปที่รายละเอียดของพฤติการณ์ในการเจรจาติดต่อคนร้ายว่า มีรายละเอียดขั้นตอนอย่างไร มีปัญหาในขั้นตอนไหนที่น่าสงสัยหรือไม่ เพราะผลในการดำเนินงานของการล่อซื้อยาเสพติดที่มีจำนวนมากๆ จะปรากฏผลที่ชัดเจนคือการ ยึดของกลางจำนวนมากมาได้ ข้อแคลงใจว่ามีการยึดยึดของกลางแทบจะไม่มีหรืออาจเรียกได้ว่า เกิดขึ้นได้ค่อนข้างยาก การนำสืบในเรื่องเงินล่อซื้อในคดีลักษณะนี้ จึงน่าจะพิจารณาเพียงว่าเงินที่ใช้ล่อซื้อที่มีมาอย่างไร เพื่อเพิ่มน้ำหนักให้น่าเชื่อถือว่ามีเงินมาใช้ในการล่อซื้อยาเสพติดจริง โดยไม่เน้นกระบวนการปลีกย่อยเหมือนอย่างกรณีล่อซื้อยาเสพติดรายย่อย เนื่องจากการล่อซื้อยาเสพติดจำนวนมากๆ เป็นเรื่องที่เจ้าหน้าที่ต้องรักษาความลับอย่างยิ่งยวดหรือบางครั้งอาจต้องทำอย่างรีบด่วนไม่อาจจะดำเนินการไปตามขั้นตอนเหมือนอย่างการล่อซื้อยาเสพติดรายย่อยได้ ผู้พิพากษาที่พิจารณาคดีลักษณะนี้น่าจะต้องนำไปประกอบการพิจารณาด้วย เพื่อให้การดำเนินกระบวนการพิจารณาเป็นไปอย่างราบรื่นรวดเร็วถูกต้องและเป็นธรรมในการแสวงหาความยุติธรรมร่วมกันอย่างแท้จริง ซึ่งหากทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องได้มีความเข้าใจตรงกัน และนำวิธีการดังกล่าวไปประยุกต์ใช้ในการปฏิบัติงานอย่างเหมาะสม จะช่วยลดอุปสรรคในการดำเนินคดียาเสพติดลงได้

ปัญหาที่น่าจะเป็นอุปสรรคในการดำเนินคดียาเสพติดอีกประการหนึ่งที่ควรนำมากล่าวถึงคือ เรื่องการสืบพยานผู้จับที่เป็นพยานคู่ ปัญหาที่มักเกิดขึ้นบ่อยๆ มีสาเหตุมาจากที่พยานประเภทนี้มาศาลไม่พร้อมในคราวเดียวกัน จะโดยสาเหตุใดก็ตาม ผู้เขียนเห็นว่ากรอบแนวคิดในเรื่องนี้ก็คล้ายกับกรณีแรกคือ ให้พิจารณาสภาพความผิดของข้อหาตามคำฟ้องว่าหนักเบาเพียงใดมีจำเลย

ในคดีที่คนและจำเลยมีทนายความแตกต่างกันคนก็พอจะประเมินวิธีการทำงานได้คร่าวๆ ว่าจะมีเวลาเพียงพอที่โจทก์จะสามารถสืบพยานผู้จับที่เป็นพยานคู่ได้เสร็จในคราวเดียวกันหรือไม่ ถ้าเห็นว่าจะสามารถกระทำได้อีกควรปฏิบัติไป แต่ถ้าไม่สามารถทำได้ เนื่องจากข้อจำกัดบางอย่าง ศาลก็อาจให้โจทก์สืบพยานผู้จับที่มาศาลบางปากไปก่อน จากนั้นจึงให้เลื่อนไปสืบพยานผู้จับปากที่เหลือในคราวต่อไป แต่วิธีนี้ควรใช้ด้วยความระมัดระวัง เพราะถ้าหากคดีนั้น จำเลยให้การปฏิเสธหรือเป็นคดีที่มีข้อเท็จจริงมาก มีความซับซ้อนมาก ก็ควรจะให้โจทก์ซักถามพยานให้จบไปก่อนแล้ว จึงให้เลื่อนการพิจารณาคดีไปให้ฝ่ายจำเลยซักค้านพยานดังกล่าวในคราวต่อไปให้เสร็จ เพื่อมิให้มีการซักข้อมพยานได้ กล่าวโดยสรุปก็คือศาลและคู่ความในคดีควรมีส่วนร่วมในการดำเนินกระบวนการพิจารณาเพื่อแสวงหาความจริงในคดีร่วมกัน บทบาทของศาลในปัจจุบันน่าจะเป็นผู้บริหารสำนวนและบริหารเวลา โดยมุ่งผลสัมฤทธิ์ของงานคือ การพิจารณาคดีสำเร็จด้วยความรวดเร็ว และให้โอกาสในการแสวงหาความเป็นธรรมของคู่ความอย่างเท่าเทียมกัน มิใช่เป็นเพียงมีหน้าที่ออกนั่งพิจารณาคดีไปตามอำนาจหน้าที่เท่านั้น

ปัญหาทั้งสองประการข้างต้นที่ผู้เขียนนำมากล่าวในบทความนี้เป็นเพียงปัญหาและอุปสรรคในการดำเนินคดียาเสพติดเพียงส่วนหนึ่งเท่านั้น แต่ทั้งสองปัญหานี้เป็นปัญหาที่เกิดขึ้นเสมอและหากปัญหาทั้งสองเรื่องนี้ได้มีการนำไปสู่การปฏิบัติอย่างถูกต้องเหมาะสม จะทำให้การพิจารณาคดียาเสพติดในศาลสำเร็จลุล่วงไปได้ด้วยความรวดเร็วสนองตอบความต้องการของประชาชนผู้มีบรรลคดีและเกิดความเป็นธรรม สมความมุ่งหมายของฝ่ายร่วมกัน ๑

“ ปัญหาที่น่าจะเป็นอุปสรรคในการดำเนินคดียาเสพติดอีกประการหนึ่งที่ควรนำมากล่าวถึงคือ เรื่องการสืบพยานผู้จับที่เป็นพยานคู่ ปัญหาที่มักเกิดขึ้นบ่อยๆ มีสาเหตุมาจากที่พยานประเภทนี้มาศาลไม่พร้อมในคราวเดียวกัน จะโดยสาเหตุใดก็ตาม ”

โครงการความร่วมมือด้านยาเสพติด ของศาลอาญากับหน่วยงานอื่น.....

โครงการประสานความร่วมมือในการบำบัด ฟื้นฟู รักษา และพัฒนาผู้กระทำความผิด เกี่ยวกับยาเสพติดที่ขึ้นสู่ศาลอาญา

ศาลอาญาได้ประสานความร่วมมือกับโรงพยาบาลธัญญารักษ์ กองทัพบก กรมการแพทย์ กรมสุขภาพจิต กรมพัฒนาฝีมือแรงงาน กรมการจัดหางาน กรมประชาสงเคราะห์ สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด ซึ่งต่างเป็นหน่วยงานภาครัฐที่มีบทบาทหน้าที่เกี่ยวข้องเพื่อนำร่องในการดำเนินการแก้ไขฟื้นฟู รักษาและพัฒนาผู้กระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด จัดโครงการด้วยการสร้างจิตสำนึกให้กลุ่มบุคคลดังกล่าวรู้ถึงพิษภัยที่เกิดขึ้นจากการเสพยาเสพติดที่มีต่อตนเอง ผู้เกี่ยวข้อง และประเทศชาติควบคู่ไปกับการบำบัดฟื้นฟูและสร้างโอกาสและเส้นทางสายอาชีพ เพื่อให้ผู้หลงผิดมีกำลังใจและกำลังใจเลิกเสพยา และไม่หวนกลับไปแสวงหายาเสพติดอีก

งบประมาณที่นำมาดำเนินการตามโครงการนี้ได้รับการสนับสนุนจากรัฐบาลสหรัฐอเมริกา ผ่านกรมวิเทศสหการภายใต้โครงการ Regional Narcotics Control Assistance เป็นจำนวนเงิน 730,800 บาท โดยได้มีการลงนามข้อตกลงว่าด้วย ความร่วมมือในการบำบัด ฟื้นฟู รักษา และพัฒนาผู้กระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด เมื่อวันที่ 13 กันยายน พ.ศ. 2543 ๑

โครงการเชื่อมโยงระบบการสื่อสารทางไกลผ่านจอภาพ เพื่อใช้ในการพิจารณาคดี ระหว่างศาลและราชทัณฑ์ (Video Conference System)

การดำเนินกระบวนการพิจารณาคดียาเสพติดในชั้นฝากขังศาลอาญาเป็นคดีที่มีอัตราโทษสูง กล่าวคือมีอัตราโทษจำคุกตั้งแต่ 3 ปี ขึ้นไปถึงประหารชีวิต ศาลจะต้องเบิกตัวผู้ต้องหาจากทัณฑสถานบำบัดพิเศษกลางไปศาลอาญา เพื่อทำการสอบถามหรือไต่สวนประกอบการพิจารณาสั่งคำร้องขออนุญาตฝากขังเป็นรายคดีทำให้แต่ละวันจะมีผู้ต้องหาประมาณ 200-500 คน ทำให้เกิดภาระการขนส่งและต้องมีมาตรการรักษาความปลอดภัยอย่างเข้มงวด เนื่องจากมีกรณีผู้ต้องขังพยายามหลบหนี และได้หลบหนีที่คุมขังอยู่เสมอ ศาลอาญาได้พิจารณาแล้วจึงเห็นสมควรนำโครงการเชื่อมโยงระบบการสื่อสารทางไกลผ่านจอภาพ (Video Conference System) มาใช้กับงานฝากขัง โดยประสานกับทัณฑสถานบำบัดพิเศษกลางจะทำให้การฝากขังเป็นไปด้วยความสะดวกรวดเร็ว ประหยัดเวลา ค่าใช้จ่าย อีกทั้งไม่มีปัญหาเกี่ยวกับการรักษาความปลอดภัยและการหลบหนีของผู้ต้องขัง

โครงการนี้อยู่ในระหว่างการพิจารณาของสำนักงบประมาณความช่วยเหลือและปราบปรามยาเสพติด (NAS) ของรัฐบาลสหรัฐอเมริกา ซึ่งคาดว่าจะได้รับอนุมัติสนับสนุนเป็นจำนวนเงิน 6,120,000 บาท ๑

โครงการพัฒนาและติดตั้งระบบเครือข่าย สารสนเทศกลางของสำนักคดียาเสพติด ศาลอาญา

การพัฒนาและติดตั้งระบบเครือข่ายสารสนเทศกลาง เป็นโครงการที่จัดทำขึ้นเพื่อใช้เป็นเครื่องมือ (Tools) ในการจัดเก็บรวบรวมข้อมูลสารสนเทศเกี่ยวกับการกระทำความผิดด้านยาเสพติด ประวัติผู้กระทำความผิดและรายละเอียดข้อมูล ซึ่งจะเป็นประโยชน์ต่อหน่วยงานที่เกี่ยวข้องสามารถนำไปเป็นฐานข้อมูลในการสืบสวนค้นคว้าวิจัยและอ้างอิง และใช้ประโยชน์ในการปฏิบัติงานป้องกันและปราบปราม ปัญหาการแพร่ระบาดของยาเสพติดตามภาระหน้าที่ได้เป็นอย่างดี

โครงการนี้ได้ดำเนินการไปบ้างแล้ว โดยทางสำนักคดียาเสพติดได้รับการสนับสนุนจากสำนักงานประมาณความช่วยเหลือป้องกันและปราบปรามยาเสพติด (NAS) ของรัฐบาลสหรัฐอเมริกา โดยแบ่งโครงการนี้ออกเป็น 3 ระยะๆ ละ 1 ปี ซึ่งใน ระยะแรกนี้ได้รับการสนับสนุนเป็นจำนวนเงิน 7,904,798 บาท ©

การร่วมกิจกรรมเกี่ยวกับการแก้ปัญหา ยาเสพติดในรอบปี 2543-2544

บุคคลากรในสำนักคดียาเสพติดของศาลอาญาได้ร่วมกิจกรรมในการป้องกันปราบปรามแก้ปัญหายาเสพติดของชาติกับหลายหน่วยงานในหลายด้าน ไม่ว่าจะเป็นการเผยแพร่ประชาสัมพันธ์ให้ประชาชนได้มีความรู้ความเข้าใจในพิษภัยของยาเสพติดอย่างถ่องแท้ ด้วยการให้ข้อมูลข่าวสารความคิดเห็นหรือแนวทางให้บุคคลากรภาครัฐและเอกชนร่วมมือร่วมใจกันต่อสู้กับยาเสพติด โดยผ่านสื่อทุกประเภทไม่ว่าหนังสือพิมพ์ วิทยุ โทรทัศน์ การประชุมสัมมนา ประสานงานกันให้สามารถดำเนินการสัมฤทธิ์ผลตามเป้าหมาย ดังเช่นกิจกรรมดังต่อไปนี้

-
- 8 - 10 ก.พ. 2543 : ร่วมประชุมสัมมนาเรื่องโครงการเสริมสร้างขีดความสามารถด้านตุลาการและการดำเนินคดียาเสพติดในภูมิภาคเอเชียตะวันตก ครั้งที่ 1 ซึ่งจัดโดยสำนักงาน ป.ป.ส. ณ โรงแรมโนโวเทล สยามสแควร์ เขตปทุมวัน กรุงเทพฯ
-
- 25 - 27 พ.ค. 2543 : ร่วมเป็นวิทยากรบรรยายเรื่องคำแนะนำในการบังคับใช้กฎหมายเกี่ยวกับยาเสพติด โครงการประสานงานกระบวนการยุติธรรมคดียาเสพติดในพื้นที่ภาคเหนือ จัดโดยสำนักงาน ป.ป.ส. ณ โรงแรมโนโวเทล อ.เมือง จ.เชียงใหม่
-
- 3 - 5 ก.ค. 2543 : ร่วมเป็นวิทยากรบรรยายการสัมมนาการประสานงานกระบวนการยุติธรรมคดียาเสพติดในพื้นที่ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ จัดโดยสำนักงาน ป.ป.ส. ณ โรงแรมโซฟิเทล ราชา ออคิด อ.เมือง จ.ขอนแก่น
-

- 12 - 14 ก.ค. 2543 : ร่วมเป็นวิทยากรบรรยายการประสานงานกระบวนการยุติธรรมคดี
ยาเสพติดในพื้นที่ภาคใต้ จัดโดยสำนักงาน ป.ป.ส. ณ โรงแรมบีพี
สมิหลาบีช อ.เมือง จ.สงขลา
-
- 19 - 21 ก.ค. 2543 : ร่วมเป็นวิทยากรบรรยายการประสานงานกระบวนการยุติธรรมคดี
ยาเสพติดในพื้นที่ภาคกลาง จัดโดยสำนักงาน ป.ป.ส.
ณ โรงแรมแกรนด์ จอมเทียนพาเลซ เมืองพัทยา จ.ชลบุรี
-
- 1 - 3 ก.ย. 2543 : ร่วมเป็นวิทยากรบรรยาย เรื่องการประสานงานกระบวนการยุติธรรม
สรุปทุกภาค จัดโดยสำนักงาน ป.ป.ส. ณ โรงแรมโกลเด้นแซนด์
อ.ชะอำ จ.เพชรบุรี
-
- 4 ก.ย. - 11 ต.ค. 2543 : ร่วมรับการฝึกอบรมตามโครงการเสริมขีดความสามารถด้านตุลาการและ
การดำเนินคดียาเสพติดในเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ของ UNDCP ณ ประเทศ
มาเลเซีย
-
- 24-26 ต.ค. 2543 : ร่วมสัมมนาเรื่อง โครงการเสริมสร้างขีดความสามารถด้านตุลาการและ
การดำเนินการคดียาเสพติดในภูมิภาคเอเชียตะวันตก ครั้งที่ 2
ณ โรงแรมเชียงใหม่ อ.เมือง จ.เชียงใหม่
-
- 26 ธ.ค. 2543 : ร่วมเยี่ยมชมศูนย์รวมใจด้านภัยยาเสพติดของหน่วยพัฒนาการเคลื่อนที่
32 กองบัญชาการทหารสูงสุด อ.เชียงดาว จ. เชียงใหม่
-
- 26 ม.ค. 2544 : ร่วมสัมมนาเรื่อง เส้นทางชีวิตของผู้ต้องขังในคดียาเสพติด จัดโดยกรม
ราชทัณฑ์ ณ ห้องประชุมกรมราชทัณฑ์ จ.นนทบุรี
-
- 10 - 11 มี.ค. 2544 : ร่วมประชุมระดมความคิด กำหนดแนวทางเพื่อเอาชนะยาเสพติด
จัดโดยรัฐบาล ณ โรงแรมดุสิต โฮสแลนด์ รีสอร์ท อ.เมือง จ.เชียงใหม่
-
- 14 มี.ค. 2544 : ร่วมประชุมปรับปรุงแก้ไขกฎหมายและกระบวนการดำเนินคดียาเสพติด
จัดโดยรัฐบาล ณ อาคารรัฐสภา 2 กรุงเทพฯ และประชุมกันทุกสัปดาห์
-
- 30 มี.ค.- 1 เม.ย. 2544 : ร่วมสัมมนาเรื่อง สถานการณ์ปัญหายาเสพติดในประเทศไทย จัดโดย
สำนักงานศาลยุติธรรม ณ โรงแรมอะเดรียติค เมืองพัทยา จ.ชลบุรี
-
- 14 พ.ค. 2544 : ร่วมบรรยายในการสัมมนาเรื่อง ยาเสพติด : ปัญหาของสังคมไทยที่ต้อง
แก้ไข จัดโดย สำนักงานศาลยุติธรรม ณ โรงแรมดิเอ็มเพรส อ.เมือง
จ.เชียงใหม่
-
- 21-23 พ.ค. 2544 : ร่วมสัมมนาเรื่อง มาตรการทางกฎหมายในการปราบปรามการลักลอบค้า
ยาเสพติดทางทะเล จัดโดย สำนักงาน ป.ป.ส.
ณ โรงแรมการ์เดนบีช รีสอร์ท อ.เมือง จ.ชลบุรี
-
- 4 - 7 มิ.ย. 2544 : ร่วมประชุมประจำปีคณะกรรมการที่ปรึกษาความช่วยเหลือซึ่งกันและกัน
ทางกฎหมายของ UNDCP ณ กรุงฮานอย สาธารณรัฐสังคมนิยม
เวียดนาม

ใบแทรก

แก้คำผิด

หน้า ๗	บรรทัดที่ ๑	คำว่า	“ที่ ทย” แก้เป็น “ที่ ศย”
	บรรทัดที่ ๘	คำว่า	“สมเด็จพระบรมโอรสาธิราช ฯ” แก้เป็น “สมเด็จพระบรมโอรสาธิราช ฯ”
	บรรทัดที่ ๒๔	คำว่า	“พระราชทาน” แก้เป็น “พระราชทาน”
หน้า ๑๗	บรรทัดที่ ๕	คำว่า	“ท่านพยุณ” แก้เป็น “ท่านพยุณ”
	บรรทัดที่ ๒๓	คำว่า	“พลเอกสมเด็จพระบรมโอรสาธิราช” แก้เป็น “พลเอกสมเด็จพระบรมโอรสาธิราชฯ”
หน้า ๓๔	บรรทัดที่ ๑๖	คำว่า	“ขอคติ” แก้เป็น “ของคติ”
	บรรทัดที่ ๓๐	คำว่า	“มีศีล” แก้เป็น “มีศีล”
หน้า ๓๗	ข้อความด้านขวา	บรรทัดสุดท้าย	คำว่า “สมัยน” แก้เป็น “สมัย”
หน้า ๓๘	ข้อความด้านซ้าย	บรรทัดที่ ๓	คำว่า “หนดเขี้ยว” แก้เป็น “หนดเขี้ยว”
	บรรทัดที่ ๘	คำว่า	“ไสยยาสน์” แก้เป็น “ไสยาสน์”
	บรรทัดที่ ๑๓	คำว่า	“คิลป” แก้เป็น “คิลปะ”
	ข้อความด้านขวา	บรรทัดแรก	คำว่า “คิลป” แก้เป็น “คิลปะ”

พระเจ้าหลานเธอพระองค์เจ้าพัชรกิติยาภา
เสด็จทอดพระเนตรการดำเนินคดีอาญา
ณ ศาลอาญา 31 ม.ค. 2543

เจ้าหน้าที่ปราบปรามยาเสพติด
จากประเทศในอนุภูมิภาคเอเชีย
และแปซิฟิก ดูนงานศาลาอาญา
25 ม.ค.2544

ผู้แทนจากสำนัก
งบประมาณความช่วย
เหลือป้องกันและปราบ
ปรามยาเสพติด (NAS)
เข้าเยี่ยมชมโครงการ
พัฒนาและติดตั้งระบบ
เครือข่ายสารสนเทศกลาง
สำนักยาเสพติดศาลาอาญา

คณะอัยการและตำรวจ
เอฟ บี ไอ ของอเมริกา
ซึ่งเป็นผู้ประสานงานช่วยเหลือ
หน่วยงาน ในกระบวนการ
ยุติธรรมของไทยในการป้องกัน
ปราบปรามยาเสพติด
เมื่อวันที่ 28 ก.ค. 43

นักเรียนพาณิชย์การสันติราษฎร์
เข้าฟังการพิจารณาคดีเกี่ยวกับ
ยาเสพติด

นักเรียนนายร้อยตำรวจสามพราน
ดูงานสำนักยาเสพติด

นักศึกษาฝึกงานรามคำแหง
มอบของที่ระลึกให้หัวหน้าฝ่ายคดียาเสพติด

นายธวัชชัย พัทธ์พัฑฒ
ประธานศาลฎีกาประธานพิธีเปิด

การประชุมสัมมนา
Asia Crime
Prevention
Foundation
Beijing-China
11-15 October 2000

การขอยกหมายค้นต่อศาลอาญา สำนักคดียาเสพติด

โดย: **น้ำเพชร ปานะถึก**
ผู้พิพากษาหัวหน้าคณะในศาลอาญา

6 ผู้ที่จะออกหมายค้น ได้แก่ ศาล หรือ พนักงานฝ่ายปกครอง หรือตำรวจชั้นผู้ใหญ่ [ตาม ป.วิ อาญา มาตรา ๕๘ (๓)] และ พนักงานฝ่ายปกครองหรือตำรวจชั้นผู้ใหญ่นอกจากจะมีอำนาจที่จะออกหมายค้นแล้วยังมีอำนาจที่จะค้นด้วยตนเองในที่รโหฐานโดยไม่ต้องมีหมายค้น (ป.วิ อาญา มาตรา ๘๒วรรคท้าย) และพนักงานเจ้าหน้าที่ ตามพระราชบัญญัติยาเสพติดให้โทษ พ.ศ.๒๕๒๒ ก็มีอำนาจค้นในที่รโหฐานโดยไม่ต้องมีหมายค้นของศาลในเวลากลางวันเพื่อตรวจค้น ยึดยาเสพติดให้โทษที่มีไว้โดยไม่ชอบด้วยกฎหมาย หรือถ้ามีเหตุอันควรเชื่อว่าหากไม่ดำเนินการในทันที ยาเสพติดให้โทษนั้นจะถูกโยกย้ายหรือทำลาย ก็มีอำนาจเข้าไปค้นในเวลากลางคืน (ตาม พ.ร.บ ยาเสพติดให้โทษฯ มาตรา ๔๙) จึงไม่ค่อยมีการขอยกหมายค้นต่อศาลอาญา

ปัจจุบันรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. ๒๕๔๐ มาตรา ๒๓๘ บัญญัติว่า “ในคดีอาญา การค้นในที่รโหฐานจะกระทำมิได้ เว้นแต่จะมีคำสั่งหรือหมายของศาล หรือมีเหตุให้ค้นได้โดยไม่ต้องมีคำสั่งหรือหมายของศาล ทั้งนี้ ตามที่กฎหมายบัญญัติ” เพื่อคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพของประชาชนมากขึ้น ดังนั้นในปัจจุบันนี้ ผู้ที่จะออกหมายค้นได้แก่ ศาลเท่านั้นและ พนักงานฝ่ายปกครองหรือตำรวจชั้นผู้ใหญ่ ค้นด้วยตนเองโดยไม่มีคำสั่งของศาลหรือไม่มีหมายของศาลก็ไม่ได้ จึงทำให้มีการขอยกหมายค้นต่อศาลอาญาจำนวนมากและต้องมีการจัดเวรผู้พิพากษาในการพิจารณา คำร้องขอยกหมายค้น และออกหมายค้นทั้งในเวลาราชการและนอกเวลาราชการ

สำหรับ เหตุให้ค้นในที่รโหฐานได้โดยไม่ต้องมีคำสั่งหรือหมายของศาล ทั้งนี้ ตามที่กฎหมายบัญญัตินั้น ได้แก่ พนักงานฝ่ายปกครองหรือตำรวจเป็นผู้ค้น และในกรณีต่อไปนี้

(๑) เมื่อมีเสียงร้องให้ช่วยมาจากข้างในที่รโหฐาน

(๒) เมื่อปรากฏความผิดซึ่งหน้า กำลังกระทำการในที่รโหฐาน

(๓) เมื่อบุคคลที่ได้กระทำความผิดซึ่งหน้า ขณะที่ถูกไล่จับหนีเข้าไปหรือมีเหตุอันแน่นแฟ้นควรสงสัยว่าได้เข้าไปซุกซ่อนตัวอยู่ในที่รโหฐานนั้น

(๔) เมื่อมีความสงสัยตามสมควรว่าสิ่งของที่ได้มาโดยการกระทำความผิดได้ซ่อนหรืออยู่ในนั้น ประกอบทั้งต้องมีเหตุอันควรเชื่อว่าการลักขโมยนั้นจะถูกลักขโมยเสียก่อน

(๕) เมื่อที่รโหฐานนั้นผู้จะต้องถูกจับเป็นเจ้าบ้าน และการจับนั้นมีหมายจับหรือจับด้วยเหตุอื่นตามกฎหมาย(ป.วิ อาญา มาตรา ๙๒)

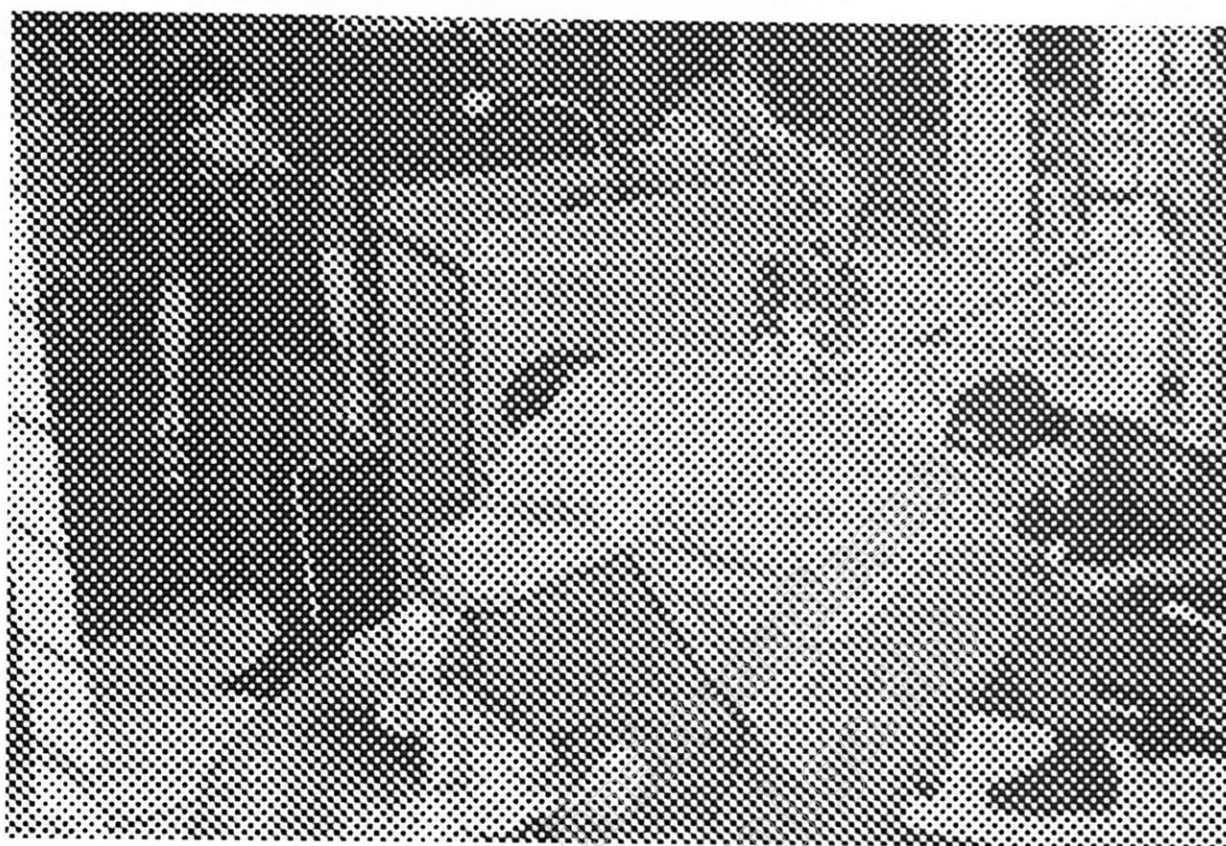
ยังคงมีปัญหาว่า พนักงานเจ้าหน้าที่ ตามพระราชบัญญัติยาเสพติดให้โทษ พ.ศ.๒๕๒๒ มีอำนาจค้นในที่รโหฐานโดยไม่ต้องมีหมายค้นของศาล เนื่องจากอยู่ในข้อยกเว้นมีเหตุให้ค้นได้ตามกฎหมายรัฐธรรมนูญหรือไม่ แม้จะมีจุดมุ่งหมายกระทำความผิดความสะดวกรวดเร็วในการป้องกันและปราบปรามยาเสพติดให้โทษที่แพร่ระบาดอยู่ก็ตาม แต่ต้องระวังการใช้อำนาจดังกล่าวอาจกระทบต่อสิทธิและเสรีภาพของประชาชนผู้บริสุทธิ์

แนวคำพิพากษาศาลฎีกาที่พนักงานฝ่ายปกครองหรือตำรวจค้นในที่รโหฐานในเวลากลางคืนโดยไม่ต้องมีหมายค้น

เรื่องที่ ๑. คืบเกิดเหตุ ร้อยตำรวจโทเอนก สืบทราบว่ามีกำลังลักลอบเล่นการพนันกันบนบ้านนายเจริญอันเป็นที่รโหฐาน จึงสั่งให้ร้อยตำรวจตรีพัลลภกับพวกพร้อมทั้งจำสิบตำรวจเสนไปทำการจับกุม ตำรวจทุกคนดังกล่าวแต่งเครื่องแบบ ไปยังบ้านที่เกิดเหตุ โดยไม่มีหมายจับหรือหมายค้นได้พากันแอบดูเห็นคนหลายคนกำลังเล่นการพนันกันอยู่ประมาณ ๕๐ คน ทั้งที่กำลังเล่นและมิได้เล่นการพนัน จึงพากันขึ้นไปจับผู้เล่นการพนันบนบ้านนั้น ดังนี้ศาลฎีกาโดยที่ประชุมใหญ่

เห็นว่า เป็นความผิดซึ่งหน้า แม้ที่เกิดเหตุจะอยู่บนเรือนของนายเจริญอันเป็นที่รโหฐานหากเหตุเกิดในเวลากลางวัน พนักงานฝ่ายปกครองหรือตำรวจย่อมมีอำนาจจับได้โดยไม่ต้องมีหมายจับหมายค้น ตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา ๘๑(๑) และมาตรา ๘๒(๒) แต่คดีนี้เกิดเหตุเวลากลางคืน พนักงานฝ่ายปกครองหรือตำรวจจะจับได้ก็ต่อเมื่อเป็นกรณีฉุกเฉินอย่างยิ่งตามมาตรา ๘๖(๒) ตามข้อเท็จจริงเห็นว่า ถ้าปล่อยให้นินนาไปโดยไม่จับทันที ก็อาจจับผู้กระทำความผิดไม่ได้เลย เพราะผู้คนบนเพดานอยู่มาก ทั้งบรรดาพยานหลักฐานต่างๆ ก็อาจสูญหายหรือถูกทำลายไปหมด กรณีดังกล่าวนี้ถือได้ว่าเป็นกรณีฉุกเฉินอย่างยิ่งตามมาตรา ๘๖(๒) แล้ว พนักงานฝ่ายปกครองหรือตำรวจจึงมีอำนาจจับในที่รโหฐานในเวลากลางคืนโดยไม่ต้องมีหมายจับด้วยได้ (ฎ.ที่ ๖๘๙/๒๕๖๖)

เรื่องที่ ๒ คืบเกิดเหตุ ร้อยตำรวจเอกนิวัฒน์ เจ้าพนักงานตำรวจ สน.บางขุนเทียน วางแผนจับกุมจำเลยที่ ๒ ที่นำเมทแอมเฟตามีนมาขายให้จำสิบตำรวจสมคิดที่ติดต่อล่อซื้อไว้ ได้ที่บริเวณถึงน้ำประปาดาวคะนองซึ่งอยู่ในเขตสถานีตำรวจนครบาลบางขุนเทียนพร้อมยึดเมทแอมเฟตามีน ๑๔๐ เม็ดและเงินใช้ล่อซื้อ ๑,๐๐๐ บาท จำเลยที่ ๒ ให้การในชั้นจับกุมว่าในการจำหน่ายเมทแอมเฟตามีนดังกล่าวได้ร่วมกับจำเลยที่ ๑ ซึ่งขณะนั้นอยู่ที่ห้องเลขที่ ๗๑๗ แฟลต เอสดับบลิว แมนชั่นซึ่งอยู่ในท้องที่สถานีตำรวจนครบาลวัดพระยาไกร จำสิบตำรวจสมคิดและจำสิบตำรวจนพรัตน์กับพวกจึงไปที่ห้องดังกล่าวทำการจับกุมจำเลยที่ ๑ พร้อมทั้งยึดเมทแอมเฟตามีน ๙๕ เม็ด และบัญชีซื้อขายเมทแอมเฟตามีน ๑๗ แผ่น ศาลฎีกาเห็นว่าเมื่อจำเลยที่ ๑ เป็นตัวการร่วมกระทำกับจำเลยที่ ๒ การที่จำเลยที่ ๒ ขายเมทแอมเฟตามีนให้แก่จำสิบตำรวจสมคิดนั้นย่อมเป็นความผิดซึ่งหน้าเมื่อจำเลยที่ ๒ ถูกจับกุมแล้วได้นำจำสิบตำรวจสมคิดและจำสิบตำรวจนพรัตน์กับพวกไปจับกุมจำเลยที่ ๑ เป็นการต่อเนื่องกันทันที เช่นนี้ ซึ่งหากล่าช้า จำเลยที่ ๑ อาจหลบหนีไปได้ และจากการตรวจค้นตัวจำเลย ที่ ๑ ยังได้เมทแอมเฟตามีน ๙๕ เม็ดด้วย ดังนั้น แม้จำสิบตำรวจสมคิด

“ ยังคงมีปัญหว่า พนักงานเจ้าหน้าที่ ตามพระราชบัญญัติยาเสพติดให้โทษ พ.ศ.๒๕๒๒ มีอำนาจค้นในที่รโหฐานโดยไม่ต้องมีหมายค้นของศาล เนื่องจากอยู่ในข้อยกเว้น มีเหตุให้ค้นได้ตามกฎหมายรัฐธรรมนูญหรือไม่ แม้จะมีจุดมุ่งหมาย กระทำเพื่อความสะดวกรวดเร็วในการป้องกันและปราบปราม ยาเสพติดให้โทษที่แพร่ระบาดอยู่ก็ตาม แต่ต้องระวังการใช้อำนาจดังกล่าวอาจกระทบ ต่อสิทธิและเสรีภาพของประชาชนผู้บริโภค ”

และจำสืบตำรวจจนพำนักเข้าไปจับจำเลยที่ ๑ ใน ห้องพักของจำเลยที่ ๑ ซึ่ง เป็นที่รโหฐานก็ตาม ก็ย่อมมีอำนาจที่จะจับกุมได้โดยชอบ ตามประมวล กฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา ๘๑ (๑), ๘๒ (๒)

จะเห็นได้ว่า ตามแนวคำพิพากษาของศาลฎีกาทั้งสองเรื่อง เจ้าพนักงานฝ่ายปกครองหรือ ตำรวจมีอำนาจค้นในที่รโหฐาน หากมีเหตุตาม ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา ๘๒ (๑) (๒)(๓)(๔) โดยไม่ต้องมีหมายค้น และ ถ้ามีเหตุฉุกเฉินอย่างยิ่งด้วยแม้จะเป็นเวลากลาง คคืนก็มีอำนาจค้นได้โดยไม่ต้องมาร้องขอให้ศาล ออกหมายค้นอีก

ตัวอย่าง กรณีที่เจ้าพนักงานตำรวจผู้จับกุม ชุมดูเห็นสายลับล่อซื้อเฮโรอีนจากผู้ลักลอบจำหน่าย เฮโรอีนในบ้าน ถือว่าเป็นความผิดซึ่งหน้ากำลัง กระทำลงในที่รโหฐานแล้วหรือ เมื่อสายลับใช้ ธนบัตรที่ล่อซื้อเข้าไปซื้อเฮโรอีนจากผู้ลักลอบ จำหน่ายเฮโรอีนในบ้านแล้วนำเฮโรอีนที่ได้จากการ ล่อซื้อมามอบให้เจ้าพนักงานตำรวจผู้จับกุม ถือว่า มีความสงสัยตามสมควรว่าสิ่งของ(ธนบัตรที่ล่อซื้อ) ที่ได้มาโดยการกระทำผิดได้ซ่อนหรืออยู่ในนั้น ประกอบทั้งมีเหตุอันควรเชื่อว่าการเนื่องจากการเน้นซ้ำ กว่าที่จะเอาหมายค้นมาได้ สิ่งของนั้นจะถูกโยกย้าย เสียก่อน

นอกจากนี้มีแนวคำพิพากษาศาลฎีกาเห็นว่า การ

ตรวจค้น การจับกุม และการสอบสวนเป็นการดำเนินการคนละขั้นตอนกัน หากการตรวจค้นและจับกุมจะมีขอบด้วยกฎหมายก็เป็นเรื่องที่จะว่ากล่าวกันอีกส่วนหนึ่งต่างหาก เมื่อข้อเท็จจริงฟังได้ว่าการสอบสวนโดยพนักงานสอบสวนผู้รับผิดชอบตามกฎหมายแล้ว แม้การตรวจค้นและจับกุมมีปัญหาว่าอาจไม่ชอบด้วยกฎหมาย ก็ไม่กระทบกระเทือนถึงการฟ้องคดีอาญา (ฎ.๑๕๔๗/๒๕๔๐) ซึ่งแตกต่างกับแนวคำพิพากษาในประเทศสหรัฐอเมริกา หากการค้นหรือจับกุมไม่ชอบด้วยกฎหมายจะฟ้องลงโทษจำเลยไม่ได้

แต่อย่างไรก็ตาม การค้นหรือจับกุมที่ไม่ชอบด้วยกฎหมายจะไม่กระทบกระเทือนถึงการฟ้องคดีก็ตาม แต่เจ้าพนักงานผู้ค้นหรือจับกุมโดยมิชอบด้วยกฎหมายอาจถูกฟ้องหรือถูกดำเนินคดีในข้อหาเป็นเจ้าพนักงานปฏิบัติหน้าที่โดยมิชอบ เพื่อให้เกิดความเสียหายแก่ผู้หนึ่งผู้ใด ตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๑๕๗

หน้าที่ของศาลในการออกหมายค้น

ศาลจะออกหมายค้นโดยพลการหรือโดยมีผู้ร้องขอก็ได้ แต่ศาลจะต้องสอบให้ปรากฏเหตุผลสมควรที่จะออกหมายนั้นเสียก่อน เหตุผลนี้จะได้มาจากคำแจ้งความโดยสาบานตัวหรือจากพฤติการณ์อย่างอื่นก็ได้(ป.วิ อาญา มาตรา ๕๙)

เหตุที่จะออกหมายค้นนั้นได้แก่

(๑) เพื่อพบและยึดสิ่งของซึ่งจะเป็นพยานหลักฐานประกอบการสอบสวนได้ส่วนมูลฟ้องหรือพิจารณา

(๒) เพื่อพบและยึดสิ่งของซึ่งมีไว้เป็นความผิด หรือได้มาโดยผิดกฎหมาย หรือมีเหตุอันควรสงสัยว่าได้ใช้หรือตั้งใจจะใช้ในการกระทำความผิด

(๓) เพื่อพบและช่วยบุคคลซึ่งได้ถูกหน่วงเหนี่ยวหรือกักขังโดยมิชอบด้วยกฎหมาย

(๔) เพื่อพบบุคคลซึ่งมีหมายให้จับ

(๕) เพื่อพบและยึดสิ่งของตามคำพิพากษาหรือตามคำสั่งศาล ในกรณีที่จะพบหรือจะยึดโดยวิธีอื่นไม่ได้แล้ว (ตาม ป.วิ อาญา มาตรา ๖๙)

สำหรับในศาลอาญา กำหนดให้ผู้พิพากษาที่ทำหน้าที่เวรฝากขังมีหน้าที่ในการออกหมายค้นตามระเบียบศาลอาญา (ฉบับที่ ๒) พ.ศ.๒๕๔๑

ส่วนผู้พิพากษาอื่นที่มีไม่เวรฝากขังก็สามารถช่วยผู้พิพากษาที่ทำหน้าที่เวรฝากขังออกหมายค้นได้ตามคำสั่งของศาลอาญา ที่ ๕๒/๒๕๔๒ ทั้งนี้เพื่อเป็นการอำนวยความสะดวกให้แก่เจ้าหน้าที่ที่จะมาขอออกหมายค้น

เนื่องจากศาลอาญามีอำนาจในการออกหมายค้นได้ทั่วราชอาณาจักร แต่โดยทั่วไปศาลอาญาจะพิจารณาเกี่ยวกับเขตอำนาจศาลว่าอยู่ในเขตอำนาจศาลอื่นหรือไม่ ตามปกติจะไม่ออกหมายค้นข้ามเขตเว้นแต่มีเหตุจำเป็นเร่งด่วนที่ผู้ร้องขอออกหมายค้นไม่สามารถยื่นคำร้องขอออกหมายค้นต่อศาลที่มีเขตอำนาจ

คำร้องขอออกหมายค้น

ควรระบุข้อความใดบ้าง

๑. หน่วยงานที่ขอออกหมายค้น
๒. วันที่ขอหมายค้น
๓. เหตุที่ขอออกหมายค้น ควรให้ได้ใจความพอสมควร
๔. บทกฎหมายที่อ้างว่าเป็นความผิด
๕. สถานที่ที่จะค้น
๖. วันและเวลาที่จะเข้าค้น
๗. ชื่อและตำแหน่งของเจ้าพนักงานที่จะทำการค้น

หมายค้น ต้องทำเป็นหนังสือ และมีข้อความดังนี้

- (๑) สถานที่ที่ออกหมาย
- (๒) วันเดือนปีที่ออกหมาย
- (๓) เหตุที่ต้องออกหมาย
- (๔) สถานที่ที่จะค้นและชื่อหรือรูปพรรณบุคคล หรือลักษณะสิ่งของที่ต้องการค้น
- (๕) วันเวลาที่จะทำการค้น
- (๖) ชื่อกับตำแหน่งของเจ้าพนักงาน ผู้จะทำการค้น
- (๗) บทกฎหมายที่อ้างว่าเป็นความผิด
- (๘) ลายมือชื่อและประทับตราของศาล

การส่งคำร้องขอออกหมายค้นของศาลอาญา

จะสั่งว่า “สอบผู้ร้องแล้ว กรณีมีเหตุที่จะออกหมายค้น ออกหมายค้นให้ตามขอ”

๒๒ เนื่องจากศาลอาญามีอำนาจในการออกหมาย ค้นได้ทั่วราชอาณาจักร แต่โดยทั่วไปศาลอาญาจะพิจารณาเกี่ยวกับเขตอำนาจศาลว่าอยู่ในเขตอำนาจศาลอื่นหรือไม่ ตามปกติจะไม่ออกหมายค้นข้ามเขตเว้นแต่มีเหตุจำเป็นเร่งด่วนที่ผู้ร้องขอออกหมายค้นไม่สามารถยื่นคำร้องขอออกหมายค้นต่อศาลที่มีเขตอำนาจ **๒๓**

หน้าที่ของเจ้าพนักงานผู้ค้นตามหมายค้นของศาล

๑. เจ้าพนักงานผู้จัดการตามหมายค้นต้องแจ้งข้อความในหมายให้แก่ผู้เกี่ยวข้องทราบและถ้ามีคำขอร้องให้ส่งหมายนั้นให้เขาตรวจดู การแจ้งข้อความในหมาย การส่งหมายให้ตรวจดูและวันเดือนปีที่จัดการเช่นนั้น ให้บันทึกไว้ในหมายนั้น (ป.วิ อาญา มาตรา ๖๒)

๒. ก่อนลงมือค้นให้เจ้าพนักงานผู้ค้นแสดงความบริสุทธิ์เสียก่อน

๓. และเท่าที่สามารถจะทำได้ให้ค้นต่อหน้าผู้ครอบครองสถานที่หรือบุคคลในครอบครองของผู้นั้น หรือถ้าหาบุคคลเช่นกล่าวนั้นไม่ได้ ก็ให้ค้นต่อหน้าบุคคลอื่นอย่างน้อยสองคนซึ่งเจ้าพนักงานได้ขอร้องมาเป็นพยาน

๔. สิ่งของที่ยึดได้ในการค้น ให้ห่อหรือบรรจุหีบห่อติดตราไว้หรือให้ทำเครื่องหมายไว้เป็นสำคัญ (ป.วิ อาญา มาตรา ๑๐๑)

๕. เมื่อเจ้าพนักงานได้จัดการตามหมายค้นแล้วให้บันทึกรายละเอียดในการค้น ถ้าไม่ได้ค้นตามขอให้บันทึกพฤติการณ์ไว้ แล้วให้ส่งบันทึกนั้นไปยังศาลที่ออกหมายโดยเร็ว (ป.วิ อาญา มาตรา ๖๓)

๖. ถ้าสิ่งของที่มีหมายให้ค้นได้ค้นพบแล้ว ถ้าสามารถจะทำได้ ก็ให้ส่งสิ่งของนั้นโดยด่วนไปยังศาลที่ออกหมายเว้นแต่จะมีคำสั่งเป็นอย่างอื่น (ป.วิ อาญา มาตรา ๖๔)

๗. ให้เจ้าพนักงานผู้ค้นบันทึกรายละเอียดแห่งการค้น และสิ่งของที่ค้นได้นั้นต้องมีบัญชีรายละเอียดไว้

๘. บันทึกการค้นและบัญชีสิ่งของนั้นให้อ่านให้ผู้ครอบครองสถานที่ บุคคลในครอบครอง ผู้ต้องหา จำเลย ผู้แทนหรือพยานฟังแล้วแต่กรณีแล้วให้ผู้นั้นลงลายมือชื่อรับรองไว้

๙. เจ้าพนักงานที่ค้น ต้องรีบส่งบันทึกและ

บัญชีสิ่งของที่ยึดได้พร้อมด้วยสิ่งของที่ยึดมาถ้าพอจะส่งได้ ไปยังศาลที่ออกหมาย

ปัญหาที่พบในการร้องขอออกหมายค้น

๑. ผู้ขอให้ออกหมายค้นมาขอหมายค้นต้องแต่งกายในเครื่องแบบ

๒. คำร้องไม่ระบุพฤติการณ์แห่งคดีโดยย่อ เช่น ระบุแต่เพียงว่าสงสัยว่าจะมีการกระทำความผิด หรือสงสัยว่าจะมีสิ่งของผิดกฎหมายซุกซ่อนอยู่ ควรระบุให้ชัดว่าเกี่ยวกับการกระทำความผิดต่อพระราชบัญญัติยาเสพติด และสิ่งของที่ผิดกฎหมายคือเฮโรอีน หรือ เมทแอมเฟตามีน

๓. ระบุเหตุแต่ไม่มีเหตุเพียงพอที่จะออกหมายค้นได้

๔. สถานที่ที่จะเข้าตรวจค้นไม่ชัดเจน เช่น คอนโด หรือ แพลต ไม่ระบุเลขห้อง

๕. หากค้นบ้านไม่มีเลขที่ควรแนบแผนที่มาพร้อมคำร้อง

๖. ถ้าขอค้นในเวลากลางคืนต้องระบุเหตุตามกฎหมายมาด้วย (ป.วิ อาญา มาตรา ๙๖)

๗. ถ้าขอค้นในเขตอำนาจศาลอื่น ให้ระบุเหตุจำเป็นที่ต้องมาขอหมายค้นที่ศาลอาญา

๘. แบบพิมพ์หมายค้น ควรมีข้อความครบถ้วนตามแบบของศาลอาญา

ปัญหาที่พบหลังจากศาลออกหมายค้นแล้ว

๑. มีการแก้ไขหมายค้นโดยพลการ

๒. ศาลออกหมายค้นแล้วแต่ไม่ได้ไปค้นตามขอ ไม่ส่งบันทึกแจ้งเหตุผลให้ศาลทราบ

๓. ไม่ส่งบันทึกการตรวจค้นและบัญชีสิ่งของที่ยึดต่อศาลอาญา

๔. บันทึกการตรวจค้นไม่ถูกต้องตามกฎหมาย ๐

ข่าวเด่นในสัปดาห์

ยาเสพติด... ~~ภัยใกล้ตัวแล้ว!~~ ถึง

โดย: สมพงษ์ เหมวัง
รองอธิบดีผู้พิพากษาศาลอาญา

6 เมื่อเจ้าหน้าที่ศาลมาขอให้เขียนเรื่องยาเสพติดและบอกด้วยว่าขอต้นฉบับเร็วๆ เพื่อลงหนังสือฉบับนี้ นำแปลกที่ผมไม่รู้สึกละเลยเลยทั้งๆ ที่ไม่ใช่คนเขียน และเวลาที่ให้น้อยมาก

เชื่อว่าใครๆ ก็รู้สึกเช่นเดียวกันเพราะทุกคนย่อมทราบถึงพิษภัย และความร้ายกาจของยาเสพติดเป็นอย่างดี

ทุกวันนี้เราจะเห็นข่าวในหน้าหนังสือพิมพ์ หรือภาพข่าวโทรทัศน์อยู่เสมอๆ เรื่องของคนกินยาบ้าแล้วคลุ้มคลั่งปีนเสาไฟฟ้า หรือตึกสูงๆ แม้กระทั่งหอคอย แทงน้ำ (ไม่ยกป็นบ้านตัวเอง) แล้วจะกระโดดลงมา

บ้างก็ใช้มีดบังตอ มีดอื่นๆ จี้คอหอยตัวประกันซึ่งมักเป็นเด็กหรือผู้หญิง ซึ่งมักมีใช้ลูกเมียตัวเองอีกเช่นกัน

สร้างความตกใจ และหวาดเสียวให้แก่ผู้พบเห็น

ทุกวันนี้พูดได้ว่าคนไทยทุกคนไม่ว่าจะยากดีมีจน หรือรวยล้นฟ้า เป็นชาวไร่ชาวนาคนทำมาหากินธรรมดาซึ่งสมัยนี้นิยมเรียกว่า “พวกรากหญ้า (Grass root)” จนถึงเสนาบดีใหญ่ก็มีโอกาสเสี่ยงภัยที่ผู้เสพยานำมาให้ทั้งนั้น

นอกจากภัยร้ายแรงของมันแล้ว ยาเสพติดยังซื้อขายง่ายคล่อง และแพร่กระจายไปทั่วสร้างความเดือดร้อนไปทุกหัวระแหง

ในวัดวาอารามหลวงพ่อต้องเสียเวลาไล่ตะเพิดพวกขี้ยาที่แอบมาเสพยา ในวัด

หลายครั้งต้องตะเพิดพระลูกวัดเพราะเสพยาหรือค้ายาบ้าเสียเอง

ในโรงเรียนก็ไม่ยิ่งหย่อนเด็กๆ จำนวนไม่น้อยติดยาทั้งที่ตั้งใจเสพยาหรือหลงผิดเพราะคิดว่าเป็นขนม หรือยาขยันตามที่พ่อค้าอ้าง

ที่น่าตกใจคือครู อาจารย์บางคนขายเองก็มี

66 ถวบ้านผมย่านฝั่งธนฯ ทั้งที่ยังเป็นเรือกลสวนก็มีปัญหาเรื่องผู้ค้าและเสพยา หากเป็นคนช่างสังเกตจะเห็นได้ว่าตั้งแต่หัวค่ำถึงตีตื้นจะมีวัยรุ่นนั่งตกปลาอยู่บนราวสะพานบ้าง ริมคลองบ้างโดยมีมอเตอร์ไซด์จอดอยู่ข้างๆ ทั้งที่น้ำในคลองไม่สะอาด และไม่มีปลามากแล้ว

ชาวบ้านโจษจันว่าเขาค้าขายยาบ้ากันไม่ได้ตกปลาอย่างที่หลายคน เข้าใจเชื่อว่าเจ้าหน้าที่บ้านเมืองน่าจะทราบเบาะแสอยู่บ้างแล้วและกำลังหาทางจัดการอยู่

ตำรวจก็ยืนยันว่าจับไม่หวาดไหว ไม่มีห้องขังจะใส่แล้ว เรียกว่าจับเท่าไรก็ไม่หมด

เคยมีนายตำรวจมาปรารภให้ฟังว่าถึงขนาดไม่มีเงินใช้หล่อซื้อแล้ว แต่ก็ต้องพยายามจับทั้งที่บางครั้งรางวัลก็ไม่ค่อยได้มีฉะนั้นจะเลื่อนเมืองยิ่งกว่านี้

คติความในศาลเท่าที่ตรวจสำนวนดูก็พบว่าคดียาเสพติดมีจำนวนมาก เฉพาะที่ศาลอาญาแห่งเดียวมีมากถึงประมาณร้อยละเจ็ดสิบของคดีทั้งหมด ผู้ต้องหาหรือจำเลยก็มีทุกชนชั้นและอายุ นิสิตนักศึกษาก็มี นำเป็นห่วงอนาคตของชาติเหลือเกิน

ทุกวันนี้ภาคราชการ และเอกชนต่างช่วยกันรณรงค์ปัญหาเสพติด

เมื่อเช้าวันนี้รถผ่านสวนจตุจักรเห็นป้ายขนาดใหญ่สะดุดตามี Motto หรือภาษิตณรงค์ว่า “ค้ายาเสพติดถือว่า ทรยศชาติ” พร้อมภาพวาดของท่าน รัชบุรุษพลเอกเปรมก๊ากับอยู่แสดงว่าผู้หลักผู้ใหญ่ในบ้านเมืองมีความห่วงใย และวิตกกังวลปัญหาเสพติดแม้ว่าท่านจะมีภารกิจด้านอื่นอีกมากมาย

6 ทุกวันนี้พูดได้ว่า คนไทยทุกคน ไม่ว่าจะยากดีมีจน หรือรวยล้นฟ้า เป็นชาวไร่ชาวนา คนทำมาหากินธรรมดา ซึ่งสมัยนี้นิยม เรียกว่า “พวกรากหญ้า” (Grass root) จนถึงเสนาบดีใหญ่ ก็มีโอกาสเสี่ยงภัย ที่ผู้เสพยา นำมาให้ทั้งนั้น

ทางด้านรัฐบาลก็ไม่ได้นิ่งนอนใจ ผู้นำรัฐบาลถึงขนาดกำหนดให้ยาเสพติดเป็น
ปัญหาเร่งด่วนหนึ่งในเก้าข้อที่ต้องเร่งดำเนินการ

เมื่อเร็วๆ นี้รัฐบาลก็จัดประชุมเชิงปฏิบัติการที่เรียกว่า "work shop" ที่ภาคเหนือ
พร้อมกับประกาศสงครามกับยาเสพติดแล้วโดยเรียกร้องให้ทุกคนร่วมมือกันเป็น
"พลังแผ่นดิน" เพื่อเอาชนะสงครามครั้งนี้ให้ได้

หลังจากนั้นก็เห็นผลงานเป็นรูปธรรมว่ามีการกวาดจับยาเสพติดรายใหญ่ได้โดย
กองทัพบกแถวชายแดนไทย-พม่า

เหตุโดยยาเสพติดจึงเป็นปัญหาสำคัญ และลุกลามใหญ่โตนัก ?

ประการแรกน่าจะเกิดจากการขาดความรู้ความเข้าใจว่าการเข้าไปเกี่ยวข้องกับ
ยาเสพติดไม่ว่าจะค้าหรือเสพนั้นผิดกฎหมาย

ไม่น่าเชื่อว่าเป็นไปได้แต่ก็เกิดขึ้นแล้ว

ทานผู้พิพากษาหัวหน้าคณะในศาลอาญาท่านหนึ่งเคยเล่าให้ฟังว่า สมัยที่ท่าน
เป็นหัวหน้าศาลอยู่หัวเมืองเคยพูดคุยกับจำเลยผู้ต้องหาค้ายาเสพติดถึง
สาเหตุในการกระทำความผิดได้ฟังคำตอบแล้วตกใจ เพราะจำเลยอ้างว่าเป็นการ
ทำมาหากินเลี้ยงชีพอย่างหนึ่ง หรือเป็นการทำธุรกิจธรรมดาไม่เห็นจะผิดกฎหมายอย่างไร
ท่านหัวหน้าจึงเห็นว่อย่างนี้ต้องให้ความรู้ความเข้าใจให้มากขึ้นจะกวาดล้างจับกุมเพียง
อย่างเดียวไม่เพียงพอเสียแล้ว

เสียดายที่ท่านหัวหน้าไม่ได้เล่าให้ฟังว่าผลคดีนี้เป็นอย่างไร

ข้ออ้างของจำเลยดังกล่าว ผมทบทวนดูโดยใช้ความรู้สมัยเรียน มหาวิทยาลัยวิชา
ธรรมศาสตร์และการเมือง ประมาณยี่สิบห้าปีมาแล้ว (ไม่กล้าใช้ชื่อว่ามหาวิทยาลัย

ธรรมศาสตร์กลัวถูกย้าย !.... ย้ายไปรังสิต) พอเข้าใจได้ว่าน่าจะเกิดจากความผิดตามกฎหมายยาเสพติดนั้น แม้จะเป็นความผิดทางอาญาอย่างหนึ่งแต่เป็นความผิดกฎหมายทางเทคนิค หรือความผิดตามที่กฎหมายบัญญัติขึ้น หรือผิดเพราะกฎหมายห้าม (Mala Prohibita) เช่นเดียวกับกฎหมายเกี่ยวกับการทะเบียนราษฎร กฎหมายควบคุมโรงงานอุตสาหกรรม ซึ่งคนธรรมดาทั่วไปอาจเข้าใจยากดังตัวอย่างที่เล่าให้ฟังข้างต้น

ต่างจากความผิดในตัวเอง (Mala in se) เช่นความผิดฐานฆ่าผู้อื่น หรือลักทรัพย์ซึ่งเข้าใจได้ง่าย ใครๆ ก็รู้ว่าผิดกฎหมายทั้งนั้น

ดังนั้นการให้ความรู้และความเข้าใจจึงเป็นเรื่องที่มองข้ามไม่ได้

ากลับเข้าเรื่องสาเหตุประการต่อมา ยาเสพติดเป็นสินค้าที่ซื้อขายคล่องและสร้างกำไรอย่างงามและรวดเร็วที่ภาษาฝรั่งใช้คำว่า lucrative แต่เป็นไปในทางลบคือซื้อขายผิดกฎหมาย ไม่พึงกระทำอย่างยิ่ง

ยาบ้าไม่ก็เม็ค เฮโรอีนไม่ก็กรัมก็มีราคาแพงกว่ายาธรรมดาหลายเท่า ทั้งง่ายในการพกพา ซ่อนเร้น เคยดูโทรทัศน์รายการ UBC หรือภาพคดีเด็ดทางทีวีช่องธรรมดาก็ไม่ได้เห็นหญิงนักค้ายาสูงอายุนั่งเอาเทปคาสเซตยาบ้าซ่อนไว้ใต้ราวนม !

ตำรวจขายน้อยคนนักที่จะกล้าตรวจค้น แต่มีตำรวจเหวฬริบัติ ให้ตำรวจหญิงค้นพบยังได้รับคำชมจากหญิงค้ายาหัวใสว่าเก่งจริงๆ

ซ่อนไว้ในกางเกงใน เสื้อชั้นใน หรือแม้กระทั่งซ่อนรองเท้าที่เจาะช่องพิเศษไว้ก็มีหารอดพ้นสายตาเจ้าหน้าที่ไปได้ก็ขายได้กำไรดี ผู้กระทำจึงกล้าเสี่ยง และต่างกระโจนเข้าสู่การค้าขายอย่างมากมาย แต่ขอเตือนไว้ล่วงหน้าว่าโทษหนักเช่นกัน

กรรมวิธีในการผลิตง่าย และผลิตได้คราวละมากๆ ก็เป็นสาเหตุหนึ่ง

ไม่ต้องสร้างโรงงานใหญ่โต หรือใช้เครื่องจักรทันสมัย เพียงแต่มีห้องแถวว่างๆ ในที่ค่อนข้างลับตาสักหนึ่งหรือสองคูหาก็กผลิตยาเสพติดไม่ว่าจะเป็นยาบ้า หรือสารระเหยได้แล้วง่ายและสะดวกเหมือนโรงงานห้องแถวเย็บเสื้อโหล หรือร้านทำเส้นก๋วยเตี๋ยว

จะบ่มยาบ้าก็พั่น ก็หมิ่นเม็คก็ใช้เวลาชั่วข้ามคืนหากไม่ถูกจับเสียก่อน

ที่ว่ามาไม่ใช่ข้อเพราะเจ้าหน้าที่รู้วิธีหมดแล้ว และบอกแล้วว่าโทษหนัก !

ในด้านลูกค้า และผู้เสพ การขาดความอบอุ่นในครอบครัวหรือครอบครัวแตกแยกก็เป็นเหตุอุมตะที่ยกขึ้นอ้างได้เสมอ คนที่อยู่ในครอบครัวดังกล่าวมีแนวโน้มที่จะหันเข้าหา ยาเสพติดได้ง่าย

นอกจากนี้ความหลงผิด และอ่อนเยาว์ต่อโลกก็เป็นอีกสาเหตุหนึ่งที่ทำให้ปัญหา ยาเสพติดร้ายแรงและแพร่หลายยิ่งขึ้น ลูกหลานของเราอาจติดยาโดยไม่ทราบว่าเป็นยานรก แต่คนขายอ้างว่าเป็นลูกอม ลูกกวาดอมแล้วสดชื่น แก้กะหาย

บ้างก็อ้างว่าเป็นยาขยันกินแล้วดูหนังสือทอน ไม่่วงนอน สารพัดจะหลอกล่อ เด็กดี เด็กขยันเรียนจึงตกเป็นเหยื่อได้ พ่อแม่ควรระวังดูแลและแนะนำบุตรหลานด้วย

สิ่งที่น่าสพึงกลัวคือยาชนิดใหม่ที่เป็นข่าวเผยแพร่เร็วๆ นี้ว่า เพียงแต่ทาหรือปิดไว้ที่เนื้อตัว ร่างกายของเหยื่อก็กอาจติดยาได้แล้ว

ทั้งมีข่าวลือว่าร้านอาหารบางแห่งแอบเอายาบ้าใส่อาหารให้คนกินติดใจมาอุดหนุนใหม่ก็น่ากลัวเช่นกัน

กว่าจะรู้ว่าร้านไหนก็ติดยาไปทั่วเมืองแล้ว

6

ไม่ต้องสร้าง
โรงงานใหญ่โต
หรือใช้เครื่อง
จักรทันสมัย
เพียงแต่มีห้อง
แถวว่างๆ ในที่
ค่อนข้างลับตา
สักหนึ่งหรือ
สองคูหาก็ก
ผลิตยาเสพติด
ไม่ว่าจะเป็น
ยาบ้า หรือ
สารระเหย
ได้แล้วง่ายและ
สะดวก
เหมือนโรงงาน
ห้องแถวเย็บ
เสื้อโหล หรือ
ร้านทำเส้น
ก๋วยเตี๋ยว
จะบ่มยาบ้า
ก็พั่น ก็หมิ่น
เม็ค ก็ใช้เวลา
ชั่วข้ามคืน
หากไม่ถูกจับ
เสียก่อน

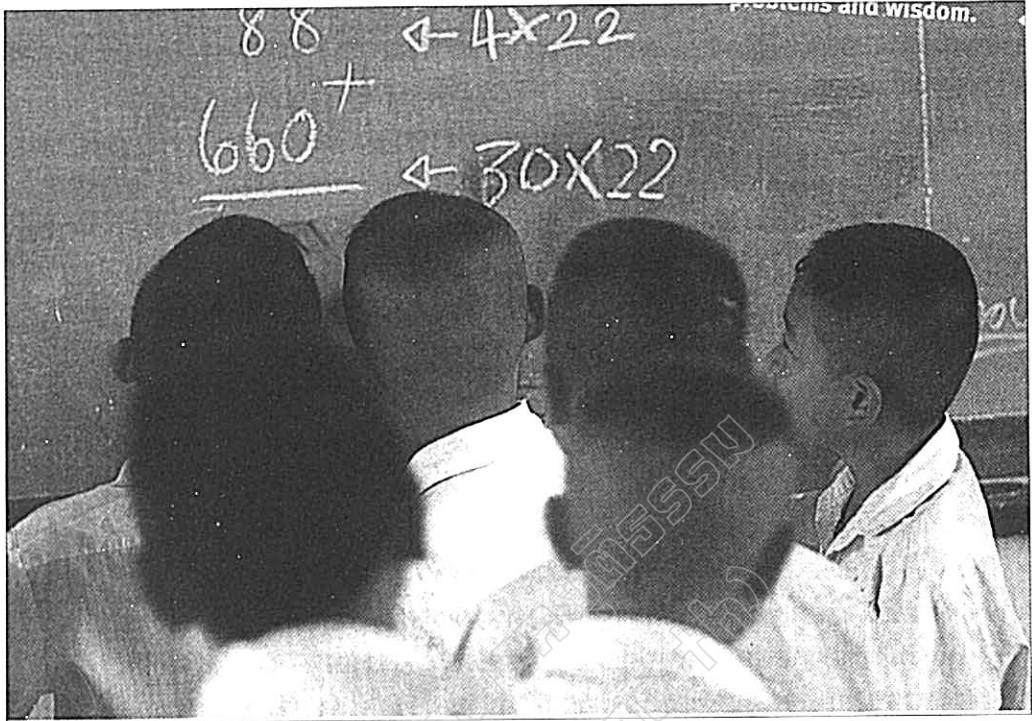
9

6

ในส่วนขอ
ชาวบ้านทั่วไป
ก็ต้องสร้าง
สถาบัน
ครอบครัว
ให้เป็นปึกแผ่น
ให้เข้มแข็งเป็น
เกราะกำบังภัย
พ่อแม่ต้อง
ช่วยกันดูแล
ลูกหลานให้ดี
อย่าเปิดโอกาส
ให้ไปทดลอง
ยาเสพติด หรือ
คลุกคลีกับ
ผู้เสพหรือ
ค้ายา

9

แล้วจะป้องกันหรือแก้ปัญหาได้อย่างไรละ ?

คำตอบง่าย ๆ ก็คือ แก้ที่สาเหตุ หรือต้นเหตุ ดังกล่าวมาตามหลักที่พุทธองค์ทรง
สั่งสอน (ทุกข์ สมุทัย นิโรธ มรรค)

ในส่วนขอชาวบ้านทั่วไปก็ต้องสร้างสถาบันครอบครัวให้เป็นปึกแผ่นให้เข้มแข็งเป็น
เกราะกำบังภัย พ่อแม่ต้องช่วยกันดูแลลูกหลานให้ดื้ออย่าเปิดโอกาสให้ไปทดลองยาเสพติด
หรือคลุกคลีกับผู้เสพหรือ ค้ายา

ที่สำคัญคือต้องเป็นตัวอย่างที่ดีของลูกหลาน ไม่ควรข้องแวะกับยาเสพติดทุก
ประเภทแม้แต่เหล้า บุหรี่หากเป็นไปได้ควรเว้น ถ้าทราบเบาะแส แหล่งผลิตหรือผู้ค้า

ยาเสพติดควรให้ความร่วมมือแจ้งให้เจ้าหน้าที่บ้านเมืองทราบเพื่อดำเนินการตามกฎหมาย
สำหรับเจ้าหน้าที่ผู้เกี่ยวข้องขอฝากความหวังว่าคงป้องกันและปราบปรามผู้
กระทำความผิด และนำตัวมาลงโทษตามกฎหมายอย่างสม่ำเสมอ และ
ปฏิบัติตามนโยบายของรัฐบาลในการทำสงครามกับยาเสพติด

ส

วนศัลยกรรมโดยเฉพาะศาลอาญานั้นได้ตระหนักถึงพิษภัยของยาเสพติดเป็น
อย่างดีทั้งพยายามดำเนินคดีกับผู้กระทำความ ผิดอย่างจริงจังและสม่ำเสมอ
เห็นได้จากการที่ศาลอาญาจัดตั้งสำนักคดียาเสพติดซึ่งเพียบพร้อมด้วยเครื่องมือ
บุคคลากรทั้งด้านธุรการและผู้พิพากษาที่มีความสามารถเพื่อพิจารณาพิพากษาคดียาเสพติด
ให้โทษต่างหากจากคดีอาญาทั่วไป

ยิ่งไปกว่านั้นศาลอาญายังประสานงานและร่วมมือกับหน่วยงานต่างๆ ในกระบวนการ
ยุติธรรมและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องอย่างใกล้ชิดเพื่อให้การดำเนินคดีสัมฤทธิ์ผลด้วยดี

เพราะทุกวันนี้ปัญหายาเสพติดมิใช่เป็นเพียงภัยใกล้ตัวอีกต่อไปแล้ว... ©

มาตรการ รับทรัพย์สิน

โดย..
สำนักตรวจสอบ
ทรัพย์สิน
คดียาเสพติด
สำนักงาน ป.ป.ส.

การริบทรัพย์สินที่เกี่ยวข้องเนื่องจากการกระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด หมายถึงเงิน หรือทรัพย์สินอันใดที่ได้รับมาเนื่องจากการกระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติดให้ตกเป็นของกองทุนป้องกันและปราบปรามยาเสพติด ซึ่งเป็นกองทุนที่จัดตั้งขึ้นโดยบทบัญญัติของกฎหมาย โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อนำทรัพย์สินที่ได้จากการริบทรัพย์สินไปใช้ประโยชน์ในการแก้ไขปัญหายาเสพติดตามพระราชบัญญัติมาตรการปราบปรามผู้กระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด พ.ศ.2534 มาตรการริบทรัพย์สินตามพระราชบัญญัตินี้ แบ่งออกได้เป็น 2 ประเภท คือ

1. การริบทรัพย์สินของกลางในคดียาเสพติด ตามมาตรา 30

การริบทรัพย์สินตามมาตรา 30 นี้ เป็นมาตรการเสริมการริบทรัพย์สินตามกฎหมายอาญาเดิมซึ่งมีขอบเขตจำกัดในเรื่องของทรัพย์สินที่ศาลจะสั่งริบ กฎหมายฉบับนี้ จึงได้ขยายความหมายของทรัพย์สินที่ศาลจะสั่งริบให้กว้างขวางออกไป เพื่อให้สอดคล้องกับสภาพความเป็นจริงเกี่ยวกับทรัพย์สินที่เข้าไปพัวพันกับการกระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด ซึ่งมีปริมาณมากและสลับซับซ้อนกว่าทรัพย์สินที่เข้าไปเกี่ยวข้องกับอาชญากรรมประเภทอื่นๆ และในกฎหมายฉบับนี้ยังเปลี่ยนแปลงปลายทางของทรัพย์สินที่ถูกศาลสั่งให้ริบซึ่งปกติจะตกเป็นของแผ่นดินให้ตกเป็นของ “กองทุนป้องกันและปราบปรามยาเสพติด” ซึ่งเป็นกองทุนที่จัดตั้งขึ้นโดยบทบัญญัติของกฎหมาย โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อนำทรัพย์สินที่ได้รับจากการริบไปใช้ประโยชน์ในการแก้ไขปัญหายาเสพติดต่อไป

ขั้นตอนการดำเนินการเพื่อขอให้ศาลสั่งริบ

การดำเนินการต่อทรัพย์สินของกลางเหล่านี้ในชั้นจับกุมและสอบสวน เป็นไปตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญาเช่นเดิม เมื่อสำนวนการสอบสวนในคดีอาชญาเสพติดนั้นมาถึงชั้นพนักงานอัยการ พนักงานอัยการจะอาศัยความตามมาตรา 30 แห่งพระราชบัญญัตินี้พิจารณายื่นคำร้องต่อศาลที่พิจารณาคดีอาชญาเสพติดนั้น เพื่อขอให้ศาลสั่งริบทรัพย์สินของกลางในคดีให้ตกเป็นของกองทุนป้องกันและปราบปรามยาเสพติด จากนั้นศาลจะสั่งให้ประกาศในหนังสือพิมพ์ที่มีจำหน่ายแพร่หลายในท้องถิ่น 2 วัน เพื่อเป็นการแจ้งให้เจ้าของทรัพย์สินมาร้องขอทรัพย์สินคืน โดยต้องยื่นคำร้องเข้ามาในคดีก่อนศาลชั้นต้นมีคำพิพากษาหรือคำสั่งในการประกาศตามกฎหมายนี้ กำหนดให้ต้องประกาศทุกกรณี แม้อาจจะรู้ตัวผู้เป็นเจ้าของทรัพย์สินก็ตาม

การพิจารณาวินิจฉัยของศาล

การริบทรัพย์สินของกลางตามมาตรา 30 นี้ กำหนดให้ริบทรัพย์สินทั้งสิ้น แม้จำเลยในคดีนั้นไม่ถูกลงโทษตามคำพิพากษาก็ตาม แต่การที่ศาลจะสั่งริบทรัพย์สินได้ก็จะต้องพิจารณาพยานหลักฐานของโจทก์และเจ้าของทรัพย์สินตามกระบวนการดังนี้

ก. โจทก์มีหน้าที่นำสืบให้ปรากฏหลักฐานฟังได้ว่า ทรัพย์สินนั้นเป็นทรัพย์สินที่ได้ใช้หรือมีไว้เพื่อใช้กระทำความผิด หรือได้ใช้เป็นอุปกรณ์ให้ได้รับผลในการกระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด

ข. เจ้าของทรัพย์สินจะต้องพิสูจน์ให้ได้ว่าตนไม่มีโอกาสทราบหรือไม่มีเหตุสมควรสงสัยว่ามีการกระทำความผิดและจะมีการนำทรัพย์สินของตนไปใช้หรือมีไว้เพื่อใช้ในการกระทำความผิด หรือใช้เป็นอุปกรณ์ให้ได้รับผลในการกระทำความผิดแล้วแต่กรณี

ค. ถ้าเจ้าของทรัพย์สินพิสูจน์ไม่ได้ หรือไม่ มีผู้ใดร้องขอเข้ามาในคดี ก็ให้ศาลสั่งริบทรัพย์สินนั้นได้หลังจากพ้นกำหนด 30 วัน นับแต่วันแรกของการประกาศในหนังสือพิมพ์

ซึ่งในการนี้กฎหมายตัดสิทธิเจ้าของทรัพย์สิน โดยจะอ้างว่าได้มีส่วนรู้เห็นในการกระทำความผิด และร้องขอคืนทรัพย์สินภายในหนึ่งปี นับแต่วันที่

มีคำพิพากษาถึงที่สุด ตามประมวลกฎหมายอาญามาตรา 36 ไม่ได้

2. การริบทรัพย์สินที่เกี่ยวข้องเนื่องกับการกระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด

ทรัพย์สินที่เกี่ยวข้องเนื่องกับการกระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด หมายถึง เงินหรือทรัพย์สินที่ได้รับมาเนื่องจากการกระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด และให้รวมถึงเงินหรือทรัพย์สินที่ได้มาโดยการใช้เงินหรือทรัพย์สินดังกล่าว ซื้อหรือกระทำไม่ว่าด้วยประการใดๆ ให้เงินหรือทรัพย์สินนั้นเปลี่ยนสภาพไปจากเดิมไม่ว่าจะมีการเปลี่ยนสภาพกี่ครั้ง และไม่ว่าเงินหรือทรัพย์สินนั้นจะอยู่ในความครอบครองของบุคคลอื่นโอนเป็นของบุคคลอื่น หรือปรากฏตามหลักฐานทางทะเบียนว่าเป็นของบุคคลอื่นก็ตาม

ขั้นตอนการริบทรัพย์สินที่เกี่ยวข้องนี้ จะเริ่มต้นโดย “กระบวนการตรวจสอบทรัพย์สิน” โดยกฎหมายกำหนดให้มีคณะกรรมการขึ้นมาชุดหนึ่งเรียกว่า “คณะกรรมการตรวจสอบทรัพย์สิน” ประกอบไปด้วยผู้ทรงคุณวุฒิต่าง ๆ ซึ่งได้รับการแต่งตั้งโดยตำแหน่ง โดยมีปลัดกระทรวงยุติธรรมเป็นประธานกรรมการ อัยการสูงสุดเป็นรองประธานกรรมการ ผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติ อธิบดีกรมที่ดิน อธิบดีกรมบังคับคดี อธิบดีกรมศุลกากร อธิบดีกรมสรรพากร และผู้ว่าราชการนาแห่งประเทศไทยเป็นกรรมการ และเลขาธิการเป็นกรรมการและเลขานุการ

คณะกรรมการตรวจสอบทรัพย์สิน มีอำนาจหน้าที่สำคัญในขั้นตอนการตรวจสอบทรัพย์สิน วินิจฉัยความเกี่ยวข้องของทรัพย์สินกับการกระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด ตลอดจนมีอำนาจในการสั่งยึดหรืออายัดทรัพย์สินไว้จนกว่าจะมีคำสั่งเด็ดขาดไม่ฟ้องคดีหรือศาลมีคำพิพากษาคดีถึงที่สุดให้ยกฟ้อง โดยเมื่อคณะกรรมการตรวจสอบทรัพย์สินวินิจฉัยว่าท่านทรัพย์สินนั้น เป็นทรัพย์สินที่เกี่ยวข้องเนื่องกับการกระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด และเสนอพนักงานอัยการเพื่อยื่นคำร้องขอให้ศาลสั่งริบทรัพย์สิน

6

เป็นเรื่องยากที่จะแยกแยะได้ว่า
บรรดากรณียสิณของจำเลย หรือ
ผู้ถูกตรวจสอบรายการใดเป็น
กรณียสิณที่ได้มาจากการกระทำ
ความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด
และรายการใดได้รับมาจากการ
ประกอบอาชีพสุจริต ผู้เป็น
เจ้าของเท่านั้นที่จะรู้รายละเอียด

9

การพิจารณาวินิจฉัยของศาล

เมื่อศาลสั่งรับคำร้องของพนักงานอัยการตาม
มาตรา 27 แล้ว ศาลจะสั่งให้ประกาศในหนังสือพิมพ์
ที่มีจำหน่ายแพร่หลายในท้องถิ่นสองวันติดต่อกัน
ตามมาตรา 28 แห่งพระราชบัญญัตินี้ และในกรณี
ที่มีหลักฐานแสดงว่าผู้ใดอาจอ้างเป็นเจ้าของทรัพย์สิน
สินได้ ก็ให้เลขอาธิการ ป.ป.ส. มีหนังสือแจ้งให้ผู้
นั้นทราบ โดยแจ้งทางไปรษณีย์ลงทะเบียนตอบรับ

ในการพิจารณาคดีอาญาทั่วไป โจทก์มีหน้า
ที่ต้องนำสืบพยานหลักฐานต่าง ๆ ให้ศาลฟังจนสิ้น
สงสัยว่าจำเลยกระทำความผิดจริง ศาลจึงจะสั่ง
ลงโทษได้ ซึ่งกรณีดังกล่าวเป็นการดำเนินคดีต่อ
ตัวผู้ต้องหาหรือจำเลย แต่สำหรับการพิจารณารับ
ทรัพย์สินตามพระราชบัญญัตินี้ เป็นการดำเนินคดี
ต่อตัวทรัพย์สิน ซึ่งโดยข้อเท็จจริงเป็นเรื่องยากที่ฝ่าย
โจทก์จะสามารถแสวงหาพยานหลักฐานเกี่ยวกับ
ทรัพย์สินเหล่านี้ได้อย่างชัดเจน ผู้เป็นเจ้าของหรือ
ผู้เกี่ยวข้องกับทรัพย์สินนั้นย่อมมีหลักฐานดีกว่า
นอกจากนี้ยังเป็นเรื่องยากที่จะแยกแยะได้ว่าบรรดา
ทรัพย์สินของจำเลยหรือผู้ถูกตรวจสอบรายการ
ใดเป็นทรัพย์สินที่ได้มาจากการกระทำความผิด
เกี่ยวกับยาเสพติด และรายการใดได้รับมาจากการ
ประกอบอาชีพสุจริต ผู้เป็นเจ้าของเท่านั้นที่จะรู้
รายละเอียดดี ดังนั้นพระราชบัญญัตินี้จึงได้กำหนด
แนวทางการพิจารณาวินิจฉัยของศาลไว้ในมาตรา
29 พอสรุปได้ดังนี้

ก. การพิจารณาคำร้องให้ศาลสั่งรับทรัพย์สิน
สินนั้นให้ใช้วิธีไต่สวน ดังนั้นพนักงานอัยการซึ่ง
เป็นผู้ร้องมีหน้าที่นำสืบพยานหลักฐานต่าง ๆ
เพียงให้พอฟังได้ว่ามีมูลว่า ทรัพย์สินเหล่านั้นเป็น
ทรัพย์สินที่เกี่ยวข้องเนื่องกับการกระทำความผิดเกี่ยว
กับยาเสพติด

ข. นอกจากนั้นมาตรา 29 วรรคสอง แห่ง
พระราชบัญญัตินี้ ยังเปิดโอกาสให้พนักงาน
อัยการนำสืบพยานหลักฐานเกี่ยวกับตัวจำเลยหรือ
ผู้ถูกตรวจสอบให้ปรากฏหลักฐานว่าบุคคลนี้เป็น
ผู้เกี่ยวข้องกับหรือเคยเกี่ยวข้องกับการกระทำความ
ผิดเกี่ยวกับยาเสพติดมาก่อน และบุคคลนี้มีเงิน
หรือทรัพย์สินเกินกว่าฐานะหรือความสามารถใน
การประกอบอาชีพ หรือ กิจกรรม อย่างอื่นโดย

สุจริต ก็เข้าข้อสันนิษฐานตามมาตราแล้วว่า
บรรดาเงินหรือทรัพย์สิน เหล่านั้นเป็นทรัพย์สินที่
เกี่ยวเนื่องกับการกระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด

ค. เมื่อพนักงานอัยการ ซึ่งเป็นผู้ร้องสามารถ
พิสูจน์ได้ทางใดทางหนึ่ง (ตามข้อ ก. หรือ ข.) แล้วผู้
เป็นเจ้าของทรัพย์สินเหล่านั้นมีภาระที่จะต้องแสดง
หลักฐานให้ศาลเห็นว่า

- ตนเป็นเจ้าของที่แท้จริง และทรัพย์สิน
นั้นไม่ได้เกี่ยวเนื่องกับการกระทำ ความผิดเกี่ยว

กับยาเสพติด หรือ

- ตนเป็นผู้รับโอนหรือผู้รับประโยชน์ และ
ได้ทรัพย์สินนั้นมาโดยสุจริตและมี ค่าตอบแทน
หรือได้มาตามสมควรในทางศีลธรรมอันดี หรือใน
ทางกุศลสาธารณะ

ง. หากผู้เป็นเจ้าของไม่สามารถแสดงหลัก
ฐานตามข้อ ค. ได้ ศาลก็จะมีความสั่งให้รับทรัพย์สิน
นั้นให้ตกเป็นของกองทุนป้องกันและปราบปราม
ยาเสพติด ๑

กองทุนป้องกันและปราบปรามยาเสพติด

กองทุนป้องกันและปราบปรามยาเสพติด เป็นกองทุนกำหนดโดยมาตรา๓๔ แห่งพระราชบัญญัติฉบับนี้ ให้
จัดตั้งขึ้นในสำนักงาน ป.ป.ส. มีหลักการสำคัญ ดังต่อไปนี้

(1) ที่มาของรายได้ของกองทุน

ก. ทรัพย์สินที่ถูกยึดตามพระราชบัญญัตินี้

ข. ทรัพย์สินที่มีผู้ให้

ค. ทรัพย์สินที่ได้รับจากรัฐบาล

ง. ผลประโยชน์ที่เกิดจากทรัพย์สินดังกล่าวข้างต้น

(2) การบริหารกองทุน

ระเบียบคณะกรรมการตรวจสอบทรัพย์สิน ว่าด้วยกองทุนป้องกันและ ปราบปรามยาเสพติด พ.ศ. 2536 ได้กำหนด
ให้มีคณะกรรมการกองทุน ซึ่งประกอบด้วย เลขาธิการ ป.ป.ส.เป็นประธาน ผู้แทนสำนักงานอัยการสูงสุด ผู้แทนกรมตำรวจ
ผู้แทนกรมศุลกากร ผู้แทนกรมบัญชีกลาง และผู้ทรงคุณวุฒิอื่นไม่เกิน ๒ คน เป็นอนุกรรมการ ผู้อำนวยการกองตรวจ
สอบทรัพย์สินคดียาเสพติด เป็นอนุกรรมการและเลขานุการ เป็นผู้มีอำนาจพิจารณาอนุมัติ และควบคุมการรับการจ่าย
การเก็บรักษาเงินหรือทรัพย์สินของกองทุน

(3) การใช้จ่ายเงินหรือทรัพย์สินของกองทุน

มาตรา 34 แห่งพระราชบัญญัตินี้ กำหนดให้ใช้เพื่อประโยชน์ในการป้องกัน และปราบปราม ยาเสพติดเท่านั้น
นอกจากนี้ระเบียบคณะกรรมการตรวจสอบทรัพย์สินว่าด้วย กองทุนป้องกันและปราบปรามยาเสพติด พ.ศ. ๒๕๓๖ ยัง
ได้กำหนดรายละเอียดเพิ่มเติมดังนี้

ก. สนับสนุนการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด การบำบัดรักษา และการฟื้นฟูสมรรถภาพ ผู้ติดยาเสพติด

ข. สนับสนุนหรือจัดให้มีการศึกษา ฝึกอบรม หรือสัมมนาเกี่ยวกับการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด การ
บำบัดรักษา และการฟื้นฟูสมรรถภาพผู้ติดยาเสพติด

ค. สนับสนุนหรือจัดให้มีวิทยากรซึ่งมีความรู้หรือความเชี่ยวชาญในด้านต่างๆ ทั้งในประเทศและต่างประเทศ เพื่อ
ทำหน้าที่ให้คำปรึกษา แนะนำฝึกอบรมหรือสัมมนาเกี่ยวกับการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด การบำบัดรักษา
และการฟื้นฟูสมรรถภาพผู้ติดยาเสพติด

ง. สนับสนุนหรือจัดให้มีการให้บริการหรือจัดกิจกรรมอันจะก่อให้เกิดประโยชน์ต่อการป้องกันและปราบปราม
ยาเสพติด การบำบัดรักษาและการฟื้นฟูสมรรถภาพผู้ติดยาเสพติด

จ. สนับสนุนการประสานงานระหว่างหน่วยงานที่เกี่ยวข้องหรือมีส่วนช่วยเหลือหรือสนับสนุนการป้องกันและ
ปราบปรามยาเสพติด การบำบัดรักษา และการฟื้นฟูสมรรถภาพผู้ติดยาเสพติดทั้งในประเทศและต่างประเทศ

ฉ. กิจกรรมอื่นที่จำเป็นเพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ของกฎหมายว่าด้วยมาตรการในการปราบปรามผู้กระทำความ
ผิดเกี่ยวกับยาเสพติด.. ๑

สรุปข้อมูลการตรวจสอบทรัพย์สินปี พ.ศ. 2535 - 25 เม.ย. 2544

ส่งตรวจสอบ ปี พ.ศ.	ราย	ยึดอายัด ชั่วคราว มูลค่า/ ล้านบาท	วินิจฉัยยึด/อายัด		ยกเลิก/ยุติ	
			ราย	มูลค่า/ ล้านบาท	ราย	มูลค่า/ ล้านบาท
2535	4	11				
2536	38	83	8	11.2	5	0.3
2537	44	115.3	23	79.2	10	4.7
2538	57	139.3	55	117.1	10	7.1
2539	92	107	51	117.4	3	5.9
2540	188	235.7	149	146.9	12	3.6
2541	284	167.6	234	119.9	2	0.1
2542	257	155.7	283	189.7	17	5
2543	449	242.1	274	129.3	14	0.8
2544	218	160	180	78.7	-	-
(ถึง 25 เม.ย. 44)						
รวม	1631	1416.7	1257	989.4	73	27.5

ที่มา: สำนักตรวจสอบทรัพย์สินคดีอาญาเสพติด สำนักงาน ป.ป.ส.

สรุปทรัพย์สินที่ตกเป็นของกองทุน ณ วันที่ 25 เมษายน 2544

ทรัพย์สินที่ตกเป็นของกองทุน	มูลค่า/ล้านบาท
มาตรา 30 (466 ราย)	22.05
มาตรา 27 (103 ราย)	66.81
รวมรายรับ+ดอกเบี้ย	7.80
รวม	96.66
ค่าใช้จ่ายของกองทุน	23.13
สถานะของกองทุนป้องกันและปราบปรามยาเสพติด	73.53

แนวทางการบำบัด
รักษาผู้ติดยาเสพติด
รูปแบบ...

Matrix Program

โดย: นางสาวอรุณพร ปัญญะวิวัฒน์
นักจิตวิทยา 7 โรงพยาบาลธัญญารักษ์

จากการศึกษาดูงานที่ MATRIX INSTITUTE ON ADDICTION นคร
ลอสแอนเจลิสรัฐแคลิฟอร์เนีย ณ ประเทศสหรัฐอเมริกา ระหว่างวันที่
21 ก.ค. - 6 ส.ค. 43 โดยทุนของ NAS (NARCOTIC AFFAIR SECTION)
ประเทศสหรัฐอเมริกา ในโครงการพัฒนาและอบรม หลักสูตรการป้องกันและบำบัดรักษา
ผู้ติดยาเสพติดของกองประสานการปฏิบัติการบำบัดรักษาผู้ติดยาและสารเสพติด
กรมการแพทย์ ประกอบด้วยคณะผู้เข้าร่วมโครงการดังกล่าวจาก 7 หน่วยงานดังนี้
โรงพยาบาลธัญญารักษ์ ศูนย์บำบัดรักษายาเสพติดจังหวัดเชียงใหม่ ศูนย์บำบัดรักษายา
เสพติดจังหวัดขอนแก่น โรงพยาบาลราชบุรี สำนักอนามัยกรุงเทพมหานคร โรงพยาบาล
รามารับติ โรงพยาบาลพระรามเก้า โดยทั้ง 7 หน่วยงาน จะเริ่มโครงการนำร่องในการ
บำบัดรักษาผู้ติดยาเสพติดแบบผู้ป่วยนอกด้วยรูปแบบของ Matrix Program เป็นครั้งแรก
ของประเทศไทย สำหรับโรงพยาบาลธัญญารักษ์ ได้เริ่มโครงการบำบัดรักษาโดยใช้
Matrix Program ในการบำบัดผู้ป่วยที่เสพยาเสพติดแอมเฟตามีน เมื่อ 18 กันยายน 2543
เป็นต้นมา

Matrix Program คือโปรแกรมที่ใช้สำหรับรักษาผู้ป่วยติดสารเสพติดประเภทสารกระตุ้น เช่น ยาบ้า โคเคน ประเภทผู้ป่วยนอกแบบเร่งรัด โดยใช้เวลา 16 สัปดาห์ MATRIX PROGRAM ได้ถูกสร้างขึ้นตั้งแต่ปี ค.ศ.1984 โดย MATRIX INSTITUTE ON ADDICTION ประเทศสหรัฐอเมริกา และได้มีการพัฒนามาโดยตลอด โปรแกรมนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ ส่งเสริมให้ผู้ป่วย เรียนรู้สาเหตุของการติดยาเสพติด การฝึกทักษะในการ เลิกเสพยาและการป้องกันการติดยา รวมทั้งการเปลี่ยนแปลงแผนการดำเนินชีวิตใหม่ที่ส่งเสริมให้มีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้นและให้ความรู้กับครอบครัวเกี่ยวกับสาเหตุของการติดยาเสพติด และวิธีการสนับสนุนให้ผู้ป่วยสามารถเลิกเสพยาได้อย่างถาวร โดยโปรแกรมนี้ประกอบด้วยกิจกรรมหลัก 5 กิจกรรม มีการนัดหมายที่แน่นอนให้ผู้ป่วย และญาติมาเข้าร่วมกลุ่ม ดังนี้ ผู้ป่วยมาเข้ากลุ่ม 3 ครั้ง/สัปดาห์ และครอบครัวมาร่วมเข้ากลุ่ม 1 ครั้ง/ สัปดาห์

วัตถุประสงค์และขอบเขตของกิจกรรมแต่ละกิจกรรมมีดังนี้

1. Individual / Session

เป็นการพบปะรายบุคคลระหว่างผู้ป่วยและผู้รักษาเพื่อร่วมปรึกษาและวางแผนในการบำบัดรักษา แนะนำโปรแกรมการบำบัดรักษา เอื้ออำนวยให้ผู้ป่วยและญาติได้พูดคุยเรื่องวิกฤติการณ์ในชีวิตและพฤติกรรมการใช้สารเสพติด

2. Early Recovery Skills Group

เป็นกลุ่มฝึกทักษะสำหรับผู้เลิกสารเสพติดระยะเริ่มต้น เป็นรูปแบบการรักษาที่มุ่งเน้นให้ผู้ป่วยได้รับการฝึกฝนทักษะสำคัญๆ ที่นำไปสู่การเลิกเสพยาเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ และสารเสพติดอื่นๆ พร้อมทั้งแนะนำ 12 - Step Program ซึ่งเป็นโปรแกรมช่วยเหลือสนับสนุนซึ่งกันและกันสำหรับผู้เลิกเสพยาแล้ว รวมทั้งสนับสนุนให้ผู้ป่วยเข้าร่วมในกิจกรรมกลุ่ม 12 - Step Program หรือเข้าร่วมกิจกรรมกลุ่มช่วยเหลือสนับสนุนซึ่งกันและกันในลักษณะอื่นแทนก็ได้การที่ผู้ป่วยเข้าร่วมในกิจกรรม 12 - Step Group หรือกิจกรรมกลุ่มช่วยเหลือสนับสนุนซึ่งกันและกันในลักษณะอื่น ถือว่าเป็นสิ่งสำคัญสิ่งหนึ่งที่จะช่วยให้ผู้ป่วยมีแบบอย่างและกำลังใจในการเลิกเสพยาได้อย่างถาวร

3. Relapse Prevention Group

เป็นหัวใจของโปรแกรมการรักษาแบบ Matrix มีวัตถุประสงค์และรูปแบบเฉพาะเพื่อป้องกันผู้เลิกเสพยาไม่ให้กลับไปเสพยาเสพติดซ้ำอีก

4. Family Education Group

เป็นกลุ่มที่ให้ข้อมูลความรู้เกี่ยวกับการเสพยาเสพติดให้กับผู้ป่วยและครอบครัวเมื่อผู้ป่วยเข้ารับการรักษา มีการให้ข้อมูลในหลายรูปแบบเช่น Slide, V D O, Group Discussion โดยมีการให้ความรู้สัปดาห์ละ 1 ครั้ง รวมทั้งหมด 12 ครั้ง

5. Social Support Group

เป็นกลุ่มฝึกทักษะการใช้ชีวิตในสังคมโดยให้ผู้ป่วยที่กำลังจะจบโปรแกรม เรียนรู้ประสบการณ์การใช้ชีวิตที่ปราศจากสารเสพติด จากผู้ป่วยที่จบโปรแกรมแล้ว โดยเริ่มทำในเดือนที่ 4 จนถึงเดือนที่ 12 นัดผู้ป่วยมาเข้ากลุ่มสัปดาห์ละ 1 ครั้ง

จากการศึกษารูปแบบการรักษา แบบ MATRIX PROGRAM นี้ จะพบว่าถ้าจะนำมาปรับใช้ในการช่วยเหลือผู้ป่วยที่เสพติดแอมเฟตามีนแบบผู้ป่วยนอกในประเทศไทย จะมีทั้งจุดเด่นและจุดด้อยดังนี้

จุดเด่นของโปรแกรม

1. โปรแกรมนี้มีคู่มือและมี โครงสร้างในการให้บริการในแต่ละกิจกรรมที่ชัดเจน เนื้อหาที่ใช้ในการสอนผู้ป่วยเข้าใจง่ายและสามารถนำไปปฏิบัติเป็นรูปธรรมได้ ในการฝึกทักษะการเลิกเสพยาและการป้องกันการเสพยาเสพติดซ้ำ
2. เป็นโปรแกรมที่คั่นคิดสำหรับผู้ป่วยนอก ดังนั้นจึงประหยัดค่าใช้จ่ายมากกว่าการรักษาแบบผู้ป่วยใน
3. จากการศึกษาวิจัยของสถาบัน Matrix พบว่าผู้ที่เข้ารับการรักษาโดยวิธีนี้ และอยู่ในโปรแกรมการรักษาจนครบกำหนด 16 สัปดาห์ สามารถเลิกเสพยาได้ ประมาณ 70% ซึ่งถือว่าเป็นโปรแกรมการรักษาที่มีประสิทธิภาพสูง

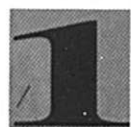
จุดด้อยของโปรแกรม

1. เนื่องจากโปรแกรมการรักษานี้ มีตารางเวลาในการทำกิจกรรมที่แน่นอน ผู้ป่วยต้องเข้าร่วมกิจกรรมกลุ่มสัปดาห์ละ 3 ครั้ง และครอบครัวต้องมาร่วมกิจกรรมสัปดาห์ละ 1 ครั้ง ดังนั้น โปรแกรมนี้จึงเหมาะที่จะใช้สำหรับผู้ป่วยที่มีที่พักใกล้กับสถานบำบัดรักษา
2. ผู้บำบัดรักษาจะต้องมีความรู้ทางด้านยาเสพติด และมีความสามารถในการให้คำปรึกษาทั้งกลุ่มและรายบุคคลรวมทั้งการให้การปรึกษากับผู้ป่วยและครอบครัวในรูปแบบต่าง ๆ ดังนั้น ผู้บำบัดจะต้องผ่านการฝึกอบรมการเป็นนักบำบัด และจะต้องมีผู้ให้คำแนะนำและเป็นที่ปรึกษา (Supervision And Consultant) ในระยะแรก ๑

Matrix Program

ครอบครัวมีบทบาทอย่างมากที่จะเป็นเหตุเกื้อหนุนให้สมาชิกในครอบครัวติดยาเสพติด และมีบทบาทสำคัญที่จะทำให้เกิดความสำเร็จในกระบวนการเลิกยาของสมาชิกด้วย

ปฏิกิริยาของสมาชิกในครอบครัว ในแต่ละขั้นตอนของการติดยาเสพติด

ในระยะเริ่มต้นของการใช้ยาเสพติด สมาชิกคนอื่นของครอบครัวมักจะละเลย ไม่ตระหนักถึงผลกระทบของการเสพยา และยาเสพติด อาจสังเกตเห็นพฤติกรรมที่ผิดปกติบ้างเป็นครั้งคราว แต่ไม่นึกว่าเป็นเพราะการเสพยาหรือยาเสพติด

เมื่อมีการเสพยาเสพติดต่อเนื่องสมาชิกของครอบครัวเริ่มทราบถึงปัญหาการเสพยาเสพติดและพยายามช่วยเหลือแก้ไขปัญหามา ไม่ว่าจะเป็นการเงินหรือเรื่องงาน แต่ดูเหมือนการแก้ไขปัญหานั้นไม่ได้ผล การเสพยายังคงดำเนินต่อไป

ถึงระยะเวลาหนึ่งสมาชิกของครอบครัวเริ่มจะเบื่อหน่าย และเลิกความพยายามแก้ไขปัญหายอมรับว่าไม่ได้รับผลพยายามไม่สนใจกับสิ่งที่กำลังเกิดขึ้น เพราะเขาไม่สามารถหลีกเลี่ยงจากการเผชิญปัญหาและผลกระทบของพฤติกรรมผู้ติดยา พวกเขาจะเริ่มกันมาตำหนิตนเองและผู้ติดยา รวมทั้งการติดยาทำให้สมาชิกของครอบครัวและตัวผู้ติดยารู้สึกผิด และละอายใจในสิ่งที่เกิดขึ้น แต่ไม่สามารถจะแก้ไขสถานการณ์ได้

บทบาทของครอบครัว
กับการเลิกยาเสพติด

Families
in
Recovery

เมื่อถึงระยะสุดท้ายสมาชิกของครอบครัวจะแยกตัวจากผู้ติดตาม และไม่สนใจใยดีอีกต่อไป การแยกตัวดังกล่าวจะส่งผลให้สมาชิกของครอบครัวรู้สึกถึงความล้มเหลว และหมดหวังในสถานการณ์ดังกล่าวที่พวกเขาต้องอยู่ร่วมกับผู้ติดตาม เขาจะเรียนรู้ที่จะอยู่อย่างไร เพื่อจะไม่ให้เกิดความวุ่นวายในครอบครัว แต่การอยู่ดังกล่าวจะไม่ได้เป็นสุขอย่างครอบครัวทั่วไป

สัมพันธภาพที่ดีมีส่วนสำคัญที่จะสนับสนุนให้กระบวนการบำบัดดำเนินต่อไปด้วยดี รวมทั้งการพยายามปรับตัวเข้าหากัน การปรับตัวบางอย่างจำเป็นเฉพาะผู้ป่วย แต่การปรับตัวบางอย่างต้องเกิดขึ้นทั้งสองฝ่าย

บทบาทของครอบครัวในการช่วยเหลือผู้ติดตามเสพติด

ผลจากการศึกษาพบว่า การมีส่วนร่วมของสมาชิกในครอบครัวต่อกระบวนการบำบัดรักษาผู้ติดตาม จะทำให้ผลของการรักษาดีขึ้น เพราะเหตุว่า สมาชิกครอบครัวสามารถทราบถึงการเตรียมตัวในระยะต่างๆ ของเส้นทางการเลิกยา และเข้าใจสิ่งที่เกิดขึ้นที่ตัวผู้ป่วย รวมถึงอุปสรรคของการเลิกยา

การมีส่วนร่วมของสมาชิกในครอบครัวในกระบวนการบำบัดรักษาในระยะเริ่มต้นของการหยุดยา (1-6 สัปดาห์) สมาชิกในครอบครัว ต้องตัดสินใจว่าจะเข้าร่วมในกระบวนการรักษาหรือไม่ การตัดสินใจจะง่ายขึ้นถ้ามองว่าการติดยาเสพติดเป็นโรคทางสมองชนิดหนึ่ง ซึ่งผู้ติดตามมีสภาพเป็นผู้ป่วยที่ไม่สามารถช่วยเหลือตนเองได้ การเข้าร่วมกระบวนการบำบัดรักษาของสมาชิกในครอบครัวจะก่อให้เกิดผลดีต่อผู้ป่วยอย่างมาก สำหรับหน้าที่ของสมาชิกในครอบครัวระยะนี้ก็คือ เรียนรู้เกี่ยวกับตัวกระตุ้นความอยากยา และการหยุดการตอบสนองต่อตัวกระตุ้นรวมทั้งศึกษาแนวทางการช่วยเหลือผู้ติดตามให้ผ่านพ้นระยะเริ่มต้นการหยุดยา

เมื่อถึงระยะกลางของการเลิกยา (6-20 สัปดาห์) สมาชิกในครอบครัวจะเริ่มผ่อนคลายลงบ้าง เราจะต้องพยายามควบคุมความโกรธ ที่อาจจะส่งผลขัดขวางความพยายามหยุดยาของผู้ป่วย และเมื่อเราตัดสินใจที่จะต้องอยู่และทำงานร่วมกับผู้ป่วยต่อไป เราต้องเริ่มที่จะไว้วางใจผู้ป่วยเพื่อที่จะให้เขาสามารถดูแลตนเองได้ ในขณะที่สมาชิกในครอบครัวก็ต้องเรียนรู้ที่จะปรับพฤติกรรมของตนเองด้วย และละเลิกพฤติกรรมที่จะส่งเสริมให้ผู้ป่วยหันกลับไปเสพยาเสพติดอีกครั้ง รวมทั้งหาวิธีที่จะปรับปรุงทักษะการสื่อสารในครอบครัวที่เคยเป็นปัญหาในอดีต เพื่อให้เกิดสัมพันธภาพที่ดีต่อไป

ในระยะปรับตัวและสถานการณ์คลี่คลาย (ช่วยหลัง 20 สัปดาห์) สมาชิกในครอบครัวได้เรียนรู้และมีประสบการณ์ในชีวิตร่วมกับผู้ป่วย ซึ่งยังคงอยู่ในเส้นทางการหยุดยา สัมพันธภาพที่ดีมีส่วนสำคัญที่จะสนับสนุนให้กระบวนการบำบัดดำเนินต่อไปด้วยดี รวมทั้งการพยายามปรับตัวเข้าหากัน การปรับตัวบางอย่างจำเป็นเฉพาะผู้ป่วย แต่การปรับตัวบางอย่างต้องเกิดขึ้นทั้งสองฝ่าย พวกเขาต้องประเมินดูว่าการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้น เรื่องใดสำคัญต่อแต่ละฝ่ายหรือทั้งสองฝ่าย เพราะการเปลี่ยนแปลงนี้อาจจะเป็นส่วนหนึ่งของการดำรงชีวิตที่ไม่ต้องพึ่งพาสยาเสพติด ถึงตอนนั้นสมาชิกในครอบครัวต้องประเมินตนเองว่า เราจะหวนกลับไปสู่พฤติกรรมเดิมๆ หรือไม่ รวมทั้งการสื่อสารระหว่างกันที่เป็นปัญหาในอดีต ●

กัมมา.ฟ้าใส : จดหมายข่าวยาเสพติด กระทรวงสาธารณสุข (ฉบับพิเศษ)

แนวความคิดเรื่องการเร่งรัด การดำเนินกระบวนการพิจารณาคดี ความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด

โดย: นายวิชิต สัตถรมขโย
ผู้พิพากษาหัวหน้าคณะในศาลอาญา

หลักการและเหตุผล

ยาเสพติดมีผลกระทบต่อสังคมในทุกด้าน ปริมาณคดีความผิดเกี่ยวกับยาเสพติดก็เข้าสู่วิธีการพิจารณาของศาลเป็นจำนวนมากขึ้นโดยตลอด อันเป็นการแสดงให้เห็นถึงความล้มเหลวในการแก้ปัญหา ศาลในฐานะเป็นองค์กรหนึ่งในกระบวนการยุติธรรมไม่อาจปฏิเสธความรับผิดชอบในการแก้ปัญหาให้แก่สังคม จึงต้องมีการปรับปรุงแก้ไขการดำเนินกระบวนการพิจารณาให้เป็นไปโดยรวดเร็ว เพื่อให้การป้องปรามปัญหายาเสพติดสัมฤทธิ์ผลอย่างมีประสิทธิภาพ แต่ก็ต้องคำนึง มิให้เป็นการรวบรัดในการพิจารณาคดีจนเสียความยุติธรรมไป ด้วยเหตุนี้เอง จึงเกิดแนวความคิดในการเร่งรัดการดำเนินกระบวนการพิจารณาคดีความผิดเกี่ยวกับยาเสพติดขึ้นมาในศาลอาญาสำนักคดียาเสพติด

ปัญหาของการเร่งรัดการดำเนินกระบวนการพิจารณา และแนวคิดในการแก้ไข

1. ปัญหาอันเกิดจากปัจจัยภายนอก
2. ปัญหาอันเกิดจากปัจจัยภายใน
3. ปัญหาอันเกิดจากข้อกฎหมายสารบัญญัติ
4. ปัญหาอันเกิดจากข้อกฎหมายวิธีสบัญญัติ

1. ปัญหาอันเกิดจากปัจจัยภายนอก

ความล่าช้าในการดำเนินกระบวนการพิจารณาที่เกิดจากปัจจัยภายนอก อันเป็นสิ่งที่เกิดขึ้นมาควบคู่กับการพัฒนากระบวนการยุติธรรมในสังคมไทย ในการกำหนดวันนัดพิจารณามักจะต้องมีเหตุในการเลื่อนคดีเนื่องจากความไม่พร้อมของคู่ความ หรือพยานหลักฐานที่แต่ละฝ่ายมีความประสงค์จะนำเข้าสู่ชั้นพิจารณา อันเป็นสาเหตุหลักในการทำให้กระบวนการพิจารณาไม่สามารถกระทำได้โดยเร่งรัดจนเป็นเหตุที่มาของการวิพากษ์วิจารณ์การพิจารณาพิพากษาคดีของศาลเสมอมา

แนวความคิดในการแก้ปัญหา

ปัญหาอันเกิดจากปัจจัยภายนอกอันทำให้ไม่สามารถดำเนินกระบวนการพิจารณาโดยเร่งรัดนั้นสามารถแก้ไขได้โดยอาศัยการประสานงานกับบุคคล

ภายนอกองค์กรเพื่อขอความร่วมมือในการดำเนินกระบวนการพิจารณา หากกำหนดวิธีปฏิบัติให้เป็นรูปธรรมแล้วสามารถดำเนินการได้ดังต่อไปนี้

1.1 ศูนย์ประสานงานก่อนวันนัดสืบพยานโจทก์

ในการดำเนินคดีอาญามักจะเกิดช่องว่างระหว่างวันรับฟ้องจนถึงวันนัดสืบพยานโจทก์ โดยเฉพาะอย่างยิ่งในวันสืบพยานโจทก์นัดแรกมักจะต้องมีเหตุเลื่อนการพิจารณาเพราะความไม่พร้อมของคู่ความหรือพยานเกี่ยวกับวันนัด ซึ่งหากนับแต่วันรับฟ้องจนถึงวันนัดสืบพยานโจทก์มีศูนย์ประสานงานแก้ไขเหตุขัดข้องดังกล่าวได้ก่อนวันนัดก็จะไม่ทำให้การพิจารณานัดแรกเสียไปโดยเปล่าประโยชน์

๘๘

แม้จะเป็นที่ยอมรับกันว่าศาลเป็นองค์กร ที่เปี่ยมไปด้วยบุคลากรอันทรงคุณค่า แต่ก็ต้องยอมรับความจริงว่า บุคลากรบางส่วนมีทัศนคติในการทำงานที่มีได้มุ่งถึง ผลประโยชน์โดยรวมของสังคม

๘๙

1.2 การบริหารงานพิจารณาคดี

การบริหารงานพิจารณาคดีโดยกำหนดวันนัดพิจารณาอย่างต่อเนื่องมีจุดหมายชัดเจนจนกระทั่งเสร็จการพิจารณา จะทำให้สามารถเร่งรัดกระบวนการพิจารณาได้อย่างรวดเร็วและเป็นที่พึงพอใจของคู่ความเนื่องจากสามารถล่วงรู้การนัดหมายในการดำเนินกระบวนการพิจารณาจนกระทั่งแล้วเสร็จหากมีการปฏิบัติตามกำหนดนัดโดยเคร่งครัด

ลักษณะของการจดยางานกระบวนการ พิจารณาแบบบริหารงานคดี

ศาลสอบคู่ความเกี่ยวกับวันนัดเพื่อให้การดำเนินกระบวนการพิจารณาเป็นไปโดยเร่งรัด โจทก์แถลงพร้อมที่จะนำพยานมาสืบให้หมดภายใน ๒ นัดส่วนจำเลยแถลงพร้อมที่จะนำพยานมาสืบหมดภายในนัดเดียว ดังนั้นจึงให้นัดสืบพยานโจทก์ในวันที่.....และวันที่.....พร้อมกับให้นัดสืบพยานจำเลยในวันที่.....และเพื่อมิให้ขัดข้องในเรื่องการแจ้งวันนัดจึงให้นัดฟังคำพิพากษาวันที่.....

2. ปัญหาอันเกิดจากปัจจัยภายใน

2.1 ทัศนคติในการทำงานของบุคลากรภายในองค์กร

การเร่งรัดในการดำเนินกระบวนการพิจารณาต้องอาศัยความร่วมมือของบุคลากรในองค์กร

แม้จะเป็นที่ยอมรับกันว่าศาลเป็นองค์กรที่เปี่ยมไปด้วยบุคลากรอันทรงคุณค่า แต่ก็ต้องยอมรับความจริงว่าบุคลากรบางส่วนมีทัศนคติในการทำงานที่มีได้มุ่งถึงผลประโยชน์โดยรวมของสังคม ทั้งนี้เนื่องจากการบริหารงานบุคคลมิได้ใช้หลักคุณธรรมแต่ผู้มีอำนาจในการบริหารงานบุคคลใช้ระบบอุปถัมภ์ เป็นเหตุให้บุคลากรบางส่วนมีทัศนคติในการทำงานแบบอัตวิสัยอันทำให้การเร่งรัดกระบวนการพิจารณาไม่เป็นผล

แนวความคิดในการแก้ปัญหา

การที่บุคลากรบางส่วนมีทัศนคติในการทำงานแบบอัตวิสัยเป็นการยากแก่การปรับปรุงแก้ไขทั้งนี้เนื่องจากการซึมซาบระบบอุปถัมภ์เป็นเวลานานเกินสมควร คงต้องอาศัยประโยชน์แห่งเวลานำให้บุคคลเหล่านี้สิ้นสภาพบุคคลไปตามอายุขัย การแก้ปัญหาดังกล่าวจึงต้องอาศัยการปลูกฝังทัศนคติในการทำงานแบบภาวะวิสัยให้แก่บุคลากรรุ่นใหม่โดยเฉพาะอย่างยิ่งผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับการฝึกอบรมควรมีคุณธรรมและวิสัยทัศน์กว้างไกลเพียงพอแก่การสร้างสรรค์

2.2 การใช้เทคโนโลยีในการดำเนินกระบวนการพิจารณา

การดำเนินคดียาเสพติดโดยเฉพาะการสืบพยานมักจะมีข้อเท็จจริงเป็นจำนวนมาก การใช้เทคโนโลยีแบบเดิมจึงไม่อาจทำให้กระบวนการพิจารณาเป็นไปได้อย่างรวดเร็วก่อให้เกิดข้อขัดข้องในการเร่งรัดกระบวนการพิจารณา

แนวความคิดในการแก้ปัญหา

การเปลี่ยนเทคโนโลยีในการดำเนินกระบวนการพิจารณาโดยอาศัยการจัดเก็บระบบข้อมูลด้วยคอมพิวเตอร์จะทำให้เกิดความสะดวกรวดเร็วอันเป็นการสนับสนุนการเร่งรัดให้เป็นผล

3. ปัญหาอันเกิดจาก ข้อกฎหมายสารบัญญัติ

ในการดำเนินคดีอาญาเสด็จบางประเภทเมื่อจำเลยให้การรับสารภาพ จำต้องมีการสืบพยานประกอบอันเป็นเหตุให้ต้องเสียเวลาในการดำเนินกระบวนการพิจารณาพอสมควรและเป็นอุปสรรคในการเร่งรัดการพิจารณาคดีประการหนึ่ง

แนวความคิดในการแก้ไขปัญหา

การแก้ไขกฎหมายสารบัญญัติความผิดเกี่ยวกับอาญาเสด็จบางประเภทเพื่อให้สอดคล้องกับวิธีสบัญญัติมิให้ต้องมีการสืบพยานประกอบคำรับสารภาพจะทำให้คดีความผิดเกี่ยวกับอาญาเสด็จ

บางประเภทเสร็จการพิจารณาไปด้วยความรวดเร็วอันเป็นการเร่งรัดกระบวนการพิจารณาได้ประการหนึ่ง

4. ปัญหาอันเกิดจาก ข้อกฎหมายวิธีสบัญญัติ

ในการดำเนินกระบวนการพิจารณาคดีเกี่ยวกับอาญาเสด็จหากผู้ที่เกี่ยวข้องไม่เข้าใจข้อกฎหมายวิธีสบัญญัติอย่างถ่องแท้โดยเฉพาะอย่างยิ่งในเรื่องพยานหลักฐานที่เกี่ยวข้องกับประเด็นโดยตรงจะทำให้การพิจารณาล่าช้าเนื่องจากการดำเนินกระบวนการพิจารณาที่ไม่มีความจำเป็น

แนวความคิดในการแก้ไขปัญหา

การสร้างความรู้เข้าใจในข้อกฎหมายวิธีสบัญญัติเกี่ยวกับเรื่องพยานหลักฐานที่เกี่ยวข้องในประเด็นโดยตรงให้ผู้ที่เกี่ยวข้องมีความเข้าใจและเป็นที่ยอมรับในแนวทางเดียวกันย่อมเป็นผลให้การพิจารณาคดีมีความกระชับสนับสนุนให้การเร่งรัดคดีมีผลในทางปฏิบัติ ๑

นักศึกษาคณะแพทยศาสตร์
มหาวิทยาลัยมหิดล
ดูงานสำนักงานกศน.เขต ๑๒

กท
ศาลาอาญา
(คดีอาญา)
๒๕๔๔
นิ.๓
ผู้แต่ง ศาลาอาญา

๕๑๒

นักเรียนนายร้อย
นำนักเรียนที่ผ่าน
เข้าดูงาน สำนักงาน

กท ศาลาอาญา
ศาลาอาญา หนังสือที่ระลึกครบรอบ ๑ ปี
(คดีอาญา)
๒๕๔๔
นิ.๓

ผู้ช่วยผู้พิพากษา รันที่ 44
ดูงานสำนักงานกศน.เขต ๑๒
วันที่ 15 มกราคม 2544

หนังสือที่ระลึก
ครบรอบ 1 ปี
สำนักคดียาเสพติด
ศาลอาญา

ห้องสมุดอิเล็กทรอนิกส์ศาลยุติธรรม
(www.library.coj.go.th)